

Egyh: m. levéltár

A

BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

Nagyváradon, 1889. évi ápril hó 10. és 11-ikén

Szabó Károly esperes és *Ritoók Zsigmond*
egyházmegyei gondnok elnöklete mellett tartott

KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA :
Szigeti Elek,
egyházmegyei jegyző.

NAGYVÁRAD,
NYOMATOTT LASZKY ÁRMIN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.
1889.

A

BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

Nagyváradon, 1889. évi ápril hó 10. és 11-ikén

Szabó Károly esperes és *Ritoók Zsigmond*
egyházmegyei gondnok elnöklete mellett tartott

KÖZGYÜLÉSÉNEK JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA :

Szigeti Elek,
egyházmegyei jegyző.

NAGYVÁRAD,
NYOMATOTT LASZKY ÁRMIN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.
1889.

*A bihari ev. ref. egyházmegye Nagy-
Váradon 1889. ápr. 10 és 11-én tartott
közgyűlésének*

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelenvoltak :

T i s z t v i s e l ő k

Szabó Károly esperes és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok kettős elnöklete mellett: Biró János, Csillag Lajos, Szemes László, Szigeti Elek egyházi; Kiss Elek, Papszász Károly, Mezey Mihály, Hegyesy Márton világi tanácsbírák. — Szigeti Elek és Nagy Sándor egyházi; Rácz Mihály, Miskolczy Árpád világi jegyzők. — Dr. Fazekas Imre helyettes egyházmegyei ügyész, Kocsis József lelkész gyámoldai, Nádudvari Lajos házi pénztárnok. Csák Máté levél- Eszenyi Sándor könyvtárnok.

L e l k é s z e k :

Veres Imre paptamási, Zsigmond Ferencz ártándi, Bugyi Sándor püspökii, Szalai Pál h.-k.-pályii, Vadon Miklós nyüvedi, Makai Károly élesdi, Szokolay József p.-ujlaki, Rigó Lajos bihari, Szokolay Béla h.-k.-kovácsi, Bokros Benedek h.-k.-száldobágyi, Szatmári László pósalakai, Csepelyi Menyhért f.-vásárhelyi, Dombi Lajos nváradi, Surányi Lajos szalárdi, Bedő Károly csatári, Józsa Gábor n.-szántói lelkészek, Debreczeni Gyula, Végh József n.-váradai vallástanárok, Háger Miklós, Tóth Bertalan, Kágyi Lajos, Koner Sándor segedlelkészek.

K é p v i s e l ő k :

Püspökiből : Patai Sándor gondnok H.-K.-Száldobágyról : Lucskai Bálint presbyter. N.-Váradról : Némethy Károly főgondnok, Füredi László pénztárnok. Kis-Szántóról : Szücs István gondnok. Zsákáról : S. Szabó János gondnok. M.-Telkiből : Ifj. Pál Imre gondnok. H.-K.-Kovácsiból : Somogyi István gondnok Biharról : Marjai Albert egyháztanácsos. P.-Ujlakról : Szokolay József lelkész. Ártándról : V. Szőke Imre egyháztanácsos. Bojtról : Csizmadia P. Imre gondnok. Pósalakáról : Fekete János gondnok. H.-K.-Pályiból : Nagy Sándor egyházi jegyző. Paptamásiból : Tóth Sándor gondnok. Kis-Marjáról : Halász Lajos gondnok.

T a n i t ó k :

A tanitói testület részéről : Engi Ferencz ártándi és Kovács Gábor m.-keresztesi tanitók ; továbbá Sziraki Béla, Gere Miklós, Kis Dániel, Szabó Lajos, Fodor Gyula, és Juhász Lajos n.-váradai énekvezér ; — és számos hallgatók.

Szabó Károly esperes buzgó imája után, melyben Isten áldó kegyelmét esedezi, az egyház ör állóinak — Isten országa építésére irányzott munkálkodására — tisztársai a tanitói kar, az egyházak és azoknak minden tagjára — idő kimélés tekintetéből — a gyűlés tagjainak szívélyes üdvözlése mellett a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

Tett indítvány folytán Rudolf trónörökös Ő fensége gyászos elhunya alkalmából :

A veszteség nagysága feletti fájdalmas részvétét jegyzőkönyvileg fejezi ki e. m. közgyűlésünk.

1. szám. Felolvastatott s egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetni rendeltetett Szabó Károly esperes következő évi jelentése:

Nagytiszteletű s Tekintetes Egyházmegyei közgyűlés !

Időszaki jelentésemet egyházmegyénk életének főbb mozzanatairól, és elnökileg végzett hivatalos eljárásaimról az 1888. évi aug. 23-án tartott közgyűlésünk óta, a következőkben van szerencsém megtenni :

1. Elsőben is be kell jelentenem az egyházmegyénket ért veszteségeket. A f. évi január 26-án Tiszteletes Mátéfi Ferenczet, ki öt évig mezőkeresztesi segédlelkész, 1888. december 24-dike óta pedig jákóhodosi időközi lelkész volt, ragadá ki a halál a lelkészi karból. A 32 éves ifju hosszas és nehéz küzdelmei után, közvetlen czélja elérése előtt, reményeinek Nébó hegyén dőlt ki, magával vivén valósíthatás nélkül a hozzá kötött reményeket.

A f. évi márczius 4-dikén pedig Nemes Ferencz egyházmegyénk ügyésze mult ki hosszas szenvedés után életének 41-ik évében. Az 1886. évi julius havától fogva egyházmegyénk ügyészi teendőit nagy buzgósággal folytató férfin, bizonyára több eredménnyel és maradandóbb hatással szolgált volna egyházmegyénk ügyeit, ha a betegség lelki testi erejét le nem köti s meg nem zsibbasztja, de így is egyházmegyénk hálás elismerése leng pihentető sirja felett.

Mindkét halottunk emléke legyen áldott!

A fent említett két haláleseten kívül, az előnyösebb állomásokra változások miatt is jelentékeny veszteségek érték egyházmegyénket. Nagytiszteletű Benedek László j.-hodosi lelkész, ki egyházmegyénkben mint nagyváradi segédlelkész, majd Pelbárthidán és J.-Hodoson mint rendes lelkész 20 évig működött, és ezen idő alatt az egyházmegyei jegyzőséget két izben 10 évig, majd későbbben a tanácsbiróságot, egyházkerületi képviselőséget, a számvevőszéki-, vásárnap ügyi bizottsági-, könyvtári bizottsági- és lelkész jelölő bizottsági pót-tagságokat elmenetelig egész odaadással s eredményteljesen töltötte be, a dunamelléki egyházkerület kecskeméti egyházmegyéjében Pándra szülőföldére választatván meg lelkészül s költözvén el a mult év december havában, üresen hagyta tisztségeit, a melyeknek betöltésére az intézkedést a tárgysorozat szerint fogom kérni, de itt kijelentem, hogy az eltávozott nagytiszteletű férfin széles ismerettel, nagy tapasztalással és lankadatlan kitartással folytatott soknemű eredményteljes működésével magának elévülhetlen érdemeket szerzett, s méltóvá tette nevének megörökítését.

Tiszteletes Dombi Lajos 6 év óta nagyváradi egyik lelkész, ki e rövid idő alatt is egyházmegyénkben előbb mint könyvtárnok, majd mint az állandó szavazatbontó bizottság tagja, számvevőszéki tag, tanügyi bizottsági jegyző

a tanító nyugdíj ügyeket intéző bizottságban az egyházmegye képviselője hiven és pontosan végezte tisztségeit, néhány nap múlva körünkől a békésgyulai lelkészi állomásra távozik s tisztségeit szintén üresen hagyja.

Tiszteletes Boros Sándor fugyi-i lelkésztanító, ki állomásán 15 év óta mint a kevésen hív, mint ki egyházának értelemmel, erélylyel és hűséggel gondozója, előbbvivője, a beregi egyházmegye sáros-oroszi-i lelkésztanítóvá változik.

Mind a három változás, ha bár a távozók helyei betöltetnek is, ez idő szerint vesztesége egyházmegyénknak. Legyen a távozókon új munkaköreikben is Istennek áldó kegyelme.

2. A veszteségek felemlítése után bátorodom a Nagytiszteletű s Tekintetes közgyűlés becses figyelmét felkérni azon egyházmegyénk kebelében ötven év óta működő két hű munkatársra, kiket Istennek gondviselése még közöttünk éltet, a kik mind ketten mint pályatársaik között elsőrendű tagok nemcsak hosszas életökkel, hanem közhasznú munkásságukkal is méltók az egyházmegye figyelmére s elismerésére, legyen szabad nekem őket itt az egyházmegye nevében üdvözölnöm s életük és hivataluk főbb eseményeinek rövid felemlítésével most ünnepelnünk 50 éves hivataloskodásukért.

Az első ünnepelt férfit a lelkészi karból Nagytiszteletű Ember Károly furtai lelkész, ki 1811-ben Dancsházán született, tanulmányait Hadházon kezdette, Debreczenben folytatta és 1834-ben mint két évig esküdt felügyelő végezte be. 1835—1837-ig két évig Turkevében volt akadémikus rector, honnan Bécsben, Pozsonyban és Bazinban eltöltött félév után segédlelkészül Mező-Turra, majd 1838-ban Nagyváradra hivatott. 1839. ápril 24-dikén rendes lelkészsévé választatott Furtán, hol ma is élő, 1840. szept. 1-ső óta hű nejével Bélteki Klárával szép és boldogító házasságban él. Lelkészsége alatt épült Furtán a két iskola, sőt a fiiskola helyett a múlt évben egy egészen új korszerű iskola és a torony. Két ízben javíttatott a templom a Molnár Péter és Huzly Károly prépostoktól nyert segélyből. Lelkészsége alatt épült a lelkészi lak is. Eszközlője a most is élő Zilahi Lajos nagyváradai ügyvéddel, hogy Furta község lakossága a föld elkülönítés alkalmával Huzly Károly prépost földes urtól 52 sessió helyett 72 sessió földet nyert.

Indítványozója és 10 köből buza adással alapítója volt 1864-ben az egyházi takaréknak. Az inséges 1863-ik évben a lakosság részére több ezer kenyeret eszközölt. Készítettetett urasztali használatra a furtai egyháznak egy ezüst poharat. Egyházmegyénknek 27 évig volt tanácsbírója s ezen tisztségéről csak elgyengülése miatt mondott le 1876-ban.

A nagy tapasztalással, körültekintő ügyességgel s higgadt mérsékeltséggel bíró férfinak — a mint régebbi jegyzőkönyveink tanúsítják — a sárréti egyházakban sok kényes és elmérgesedett ügyet sikerült közmegelegedésre intézni el, vitás kérdésekben többször adott irányt egyházmegyénk tanácskozásának. A ki egyházmegyénk közügyeit majd három tized éven át oly elismerésre méltóan szolgálta, és a ki egyházának, melyben 50 éven keresztül szolgált, a fentebb vázlatos rövidséggel jelzett újhodást, előhaladást és anyagi, erkölcsi és szellemi nyereseményeket eszközölte, méltó az elismerésre és ünneplésre ez alkalommal. Engedje Istennek jósa, hogy mostani betegségéből fölgyógyulva, munkás élete estvélyén még sokáig örvendhessen elért sikereinek.

A második 50 éves munkás a tanító-testületből Daróczi József h.-k.-ujlaki tanító és énekvezér, a kiről a beterjesztett adatok szerint jelenthetem, hogy született 1819-ben Sarkadkeresztúron, az 1838-dik évben 19 éves korában lett előkönyörgő Fekete-Tóthon a n.-szalontai egyházmegyében, honnan egyházmegyénkbe jöven, a siteri egyházban mint fitanító 7 évet, a paptamásiban 19 évet, Nagyszántón 8 évet töltött és a h.-k.-ujlaki egyházban 16 év óta működik mint tanító és énekvezér, a tanító-gyámolda választmányának most is jegyzője. 50 év alatt, — kivevén a paptamási-i esetet, — sem egyházaival, sem lelkeszeivel, sem a felsőbb hatósággal soha semminemű baja nem vala. Ha nem voltak is az ő szerény kis körében 50 év óta munkálkodó életének kiemelkedőbb pontjai, annyi kétségtelen, hogy hasznos munkát, a népnevelés munkáját félszázadon át hiven folytatta. Legyen azért üdvözölve ő is, tartsa meg Istennek gondviselő kegyelme őt is még soká!

3. A lelkészi és tanítói karban következő változások történtek:

Beléptek az egyházmegyébe és változtak:

1888. aug. 26. Kis Antal segédlelkészül Darvason.
1888. aug. 31. Tóth Albert segédlelkészül Biharon.
1888. oct. 3. Szokolai Béla időközi lelkészül H.-K.-Kovácsiba.
1888. oct. 6. Doma Gyula segédlelkészül és tanítóul Csökmőbe.
1888. nov. 29. Mátefi Ferencz időközi lelkészül J.-Hodosra.
1889. febr. 7. Surányi Lajos szalárdi lelkész beszolgáló s felügyelő lelkészül J.-Hodosra.
1888. aug. 28. Gere Miklós igazolványos tanító H.-K.-Pályiból változott ideiglenes minőségben P.-Ujlakra.
1888. szept. 24. Dankó Géza okleveles tanító H.-K.-Pályiba.
1888. oct. 6. Doma Gyula okleveles tanító Csökmőre.
1888. nov. 19. Balogh Károly tanító képezdét végzett ifju ideiglenes minőségben B.-Szt.-Mártonba.
1889. mártz. 1. Telegdi Károly okleveles tanító ideiglenes minőségben H.-K.-Pályiba.
Kiléptek az egyházmegyéből és változtak az egyházmegyében :
1888. nov. 29. Nt. Benedek László rendes lelkész J.-Hodosról.
1888. oct. 3. T. Szokolay Béla Darvasról.
1889. jan. 26. Mátefi Ferencz J.-Hodosról.
1889. márcz. 30. Boros Sándor rendes lelkész-tanító Fugyiból.
1889. márcz. 23. Dombi Lajos rendes lelkész Nagy-Váradról.
1888. aug. 31. Horkai Lajos fitanító B.-Szt.-Mártonból.
1888. szept. 18. Ilyés Károly segédtanító Csökmőről.
1888. szept. 24. Horváth Lajos ideiglenes tanító Váncsodról.
1889. márcz. 8. Dankó Géza tanító és énekvezér H.-K.-Pályiból.

A belépőknek esperesi beleegyezés, a kilépőknek esperesi elbocsátás adatott.

A h.-k.-kovácsi-i, nagyváradi és j.-hodosi lelkészjelölések jegyzőkönyveit a tárgyalás folyamán lesz szerencsém előterjeszteni.

4. Összes egyházaink beléletét — a nagyszántói kivé-

telével — békésnek jelezhetem, de nem szabad elhallgatnom, hogy a nazarénus mozgalom, melynek a békésmegyei Körös-Ladány és Szeghalomból, továbbá B.-Ujfalu és Nagy-Szalontáról folytonosan járkáló prófétái, már az 1887-dik évben is tettek kísérletet Csökmön hívők gyűjtésére, a mult évben már annyi eredményre jutottak, hogy volt egy szertartás nélküli temetés szolgabirói engedélylyel. A tévelygők biblia ellenes és veszélyes tanait, álkegyességét magyarázó és bizonyító templomi szónoklatokat épen azok nem hallgatták, kiknek arra legtöbb szükségük lett volna, a minden iskolázás nélkül, más falvakból, leginkább Békésmegye pusztáiról ide költözött és templomba évtized óta nem járó tudatlan tömeg templomi predikálás által meg nem tartható. A községi előljáróság előző évi erélye is megtört a vakhitü, martyrságra vágyó, az előljáróság dorgálását, fenyegetését, faluból kikisértető rendeletét még dicsőösségüknek tartó és minden éjjel újabb kísérletet tevő hamis próféták szívós kitartásán. Sőt csaknem egészen megszűnt a községi örökös az e tekintetben megkeresett b.-ujfalui szolgabirói hivatal 153—1889. sz. levelére, melyben hivatkozással a közoktatásügyi miniszter 13563/1875. sz. rendeletére, a nazarénusoknak mind születési, mind elhalálozási esetei a szolgabirói hivatalhoz bejelentendőknek mondatnak, a honnan aztán az illető lelkészi hivatalokhoz küldetnek beírás végett.

A nazarénizmus — ha bár Váncsodon a lelkészi hivaltól vett értesülésem szerint a f. év január havában a lelkész és községi jegyző erélyes fellépésére eredménytelenül próbált is szerencsét, — csakugyan betolakodik és hódít népesebb egyházainkban, a melyekben a soha iskolába nem járt, pusztákról beköltözött tudatlan egyháztagokat a hamis próféták álkegyessége, jobb ügyhöz méltó szívós kitartása, különösen az „ingyen vettétek és ingyen adjátok“ krisztusi szó hamis magyarázata és az egyház fentartására kivetett adófizetés alól kibuvás reménye könnyen elámit és megejt.

Alázatos nézetem szerint ugyan a nazarénusság terjedésének meggátlására a lelkészek örökösége, vagy a lelkészek sürgetésére nyújtott községi segély épen nem alkalmas sőt még az üldözött próféták tekintélyét emeli a tudatlannak előtt és még hasznára válik ügyöknek, de még sem lehet egészen tétlenül néznünk ezen fertőző kór terjedését.

Talán igen hasznos lenne a nazarénus külső álkegyességgel szemben az egyházi életünkben fájdalom mindenütt dúló szokottabb bűnök: isten káromlás, vadházasság, erköletelenség, templomtól és urvacsora vételtől elmaradás ellen felébreszteni presbytériumainkban a rég alvó egyházi fegyelem gyakorlását?

A nazarénus erőszakos betolakodás ellen pedig vallási nyugalmunk megóvása czéljából a polgári felsőbb hatóságtól nagyobb védelmet, a vallásháborgatók ellen erősebb és sikeresebb rendszabály alkalmazását kellene kérnünk.

5. Az 1888. augusztusi gyűlés 60. számú végzésének 5-ik pontjára a beérkezett jelentések folytán én is jelenthetem, hogy H.-K.-Pályi iskoláját egészen újból felépítette, Csökmő már e f. évben megkezdte a templomjavítás előmunkálatait, Száldobágy a lelkészlak építését tervbe vette, a többi egyházakból jelentés nem tétetett.

Ugyanazon végzés 6-ik pontjára jelentem, hogy Bihar megye népnevelési egylete elnökségét még a múlt évi nov. 16-án megkerestem sőt kérésem sikere esetén válaszat is kértem, de azt mindeddig nem nyertem.

Ugyanazon végzés 10-ik pontjára: Zsáka és Furta érzik a tanerő szaporításának szükségét, igyekeznek is azon a legjobb akarattal, de a múlt években tett nagyobb építkezések miatt ez idő szerint anyagi akadályok miatt nem valósíthatják szándékukat. Bihar az új tanerő számára helyiség építtetését még ez év folyamán igéri. Csökmő az 5-ik tanítói állomás felállításával egészen segített tanügyi baján.

6. Az esperesi hivatalhoz érkezett és egyház látogatás alkalmával különböző célokra beszédett, valamint a közalap járulékokból befolyt összesen 5073 frt 33 krt tevő összeg mind elküldetett rendeltetése helyére, miről bizottságilag megvizsgált részletes számadásomat a közgyűlés elé fogom terjeszteni.

7. Az országos ref. közalap 1888. évi bevallási iveit a f. évi febr. 27, 28-án Csökmőn ülésezett egyházmegyei közalapbizottság kiigazította s azoknak egyik megerősített példánya márcz. 30-án minden egyházhoz megküldetett. A bevallások 16 egyházban 15 frt 90 kr szaporodást, 22 egyházban pedig összesen 70 frt 10 kr apadást mutatván, kevesebb a bevallás az előző évinél 55 frt 20 krral.

8. A közalapügyi esperesi naplót és az 1888. évi „Főtabellát“ a közgyűlés asztalára helyezem.

9. A lelkészi és tanítói értekezletek hozzám betérjesztett jegyzőkönyveiből a közgyűlés jóváhagyását vagy tárgyalását igénylő számokat a tárgysorozat folytán lesz szerencsém előterjeszteni.

10. Járványos betegségek miatt az iskolákban szünetelt a tanítás Paptamásiban: decz. 7. márcz. 28-ig egyiptomi szembetegség, Nyüveden jan. 4. márcz 15-ig egyiptomi szembetegség, Nagykerekiben jan 12. márcz. 4-ig roncsoló toroklob, Szalárdon febr. 14-től vörheny és difteritis, Kis-Szántón febr. 3. márcz. 2-ig vörheny miatt.

11. A felsőbb hatósági rendeletek annak idejében körlevelekben, a jegyzőkönyvek és másnemű küldemények postai úton minden egyháznak megküldettek. A felsőbb polgári hatóság intézkedése 5 esetben kéretett ki, s csak egy esetben lett az eredménytelen, mi a tárgyalás során elő fog terjesztetni.

A közigazgatás egész éven át elnökileg 11 körlevélben 1615 iktatói és 1302 postakönyvi számok alatt intéztettek.

Tiszteletteljes jelentésem folytán kérem általában eljárásomnak jóváhagyását különösen pedig :

1. A 3-ik pont alatt jelzett Kiss Antal darvasi, Tóth Albert bihari és Doma Gyula csökmői segédlelkésznek mindkét lelkész képességi vizsgákról, és másnemű bemutatott bizonyítványaik alapján bekebeleztetését.

2. A 2-ik pont alatt bejelentett 50 éves munkásoknak elismerés és szerencse kívánat nyilvánítását.

3. A 4-ik pont alatt jelzett nazarénus betolakodás meggátlására egy javaslattevő bizottság kinevezését.

Tisztelettel vagyok

Csökmőn, 1889. ápr. 5.

A Nagytiszteletű s Tekintetes Egyházmegyei közgyűlésnek :

alázatos szolgája

Szabó Károly,

esperes.

A nagy gonddal készített, s egyházmegyénk, szellemi és anyagi ügyeit, életét, kellő világlatba helyező jelentésért esperesnek köszönet szavaztatik ;

egyszersmind, annak intézkedést igénylő pontjaira következő határozatok hozatnak:

1-ör. A pálya főnél elhunyt Mátéfi Ferencz és a munkás férfiúi kor közepén kidőlt egyházmegyei ügyész Nemes Ferencz elvesztése felett fájdalmas részvétének ad kifejezést az egyházmegye.

2-or. Az egyházmegyénkből szélesebb munka térre hivatott s eltávozott vagy távozóban levő lelkészek, névleg Benedek László, Dombi Lajos, Boros Sándor iránt — tekintve az egyházi téren kifejtett hosszas, buzgó és lelkiismeretes működésüket — elismerését nyilvánítja a közgyűlés.

3-or. Az egyház szolgálatában fél század óta sikerrel, s fáradhatlan buzgósággal munkálkodó férfiakat; névleg Ember Károly furtai lelkészt és Daróczi József h.-k.-ujlaki tanítót; midőn hivataloskodásuk 50 éves fordulóján, a legszivesebb öröm érzettel üdvözli az egyházmegyei közgyűlés, egyuttal hálás elismerését nyilvánítja irányokban, s életök további folyamára Isten megáldó kegyelmét, oltalmát és segedelmét kéri.

4-er. A jelentés 4-ik pontjában vázolt s egyházaink eddig nagyobb részben érintetlen lelki virányát megtámadó s az éber vigyázat mellett is vissza-visszatérő nasarénismus elleni óvintézkedések megtehetése czéljából, esperes és gondnok elnöklete alatt: Biró János, Kiss Elek, Hegyesy Márton, Szigeti Elek és Nagy Sándor jegyzőből álló bizottság küldetik ki azzal, hogy ezen mindinkább veszedelmesebbnek mutatkozó tünet általános és helyi létokainak hatása, terjedése és hódítása módozatainak kiderítése mellett, a lehető védekezés, sőt teljes sikerre vezető óvintézkedés, s egyöntetű eljárásra alapul szolgáló, ezen ügynek minden részleteit magában összpontosító véleményes javaslatot készítsen s azt a jövő közgyűlésre terjessze be. Miről esperes, gondnok, Biró János, Kis Elek, Hegyesy Márton, Szigeti Elek és Nagy Sándor jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

5. A jelentésben megnevezett Kis Antal

darvasi, Tóth Albert bihari, és Doma Gyula csökmői s. lelkészek, bizonyítványait rendben találván, bekebelezetnek s a szokásos bekebelezési díjak lefizetésére köteleztetnek. Miről az illetők, és közpénztárnok jegyzőkönyvileg értesítettnek. Egyebekben a jelentés tudomásul vétetett.

2-ik szám. Olvastatott az állandó szavazat bontó bizottság 1888. december 3-án Nagyváradon tartott ülésének jegyzőkönyve, mely szerint az egyházi tanács biróságra 42 egyházból beadott 42 szavazat Ártánd szavazata — mivel gondnok által alá írva nincs, s nem kettős pecsét alatt küldetett — figyelembe nem vétethetett. A 42. érvényes szavazatból Csák Máté 3, Szigethy Elek 27, Nádudvari Lajos 8, Rigó Lajos 2, Makai Károly 1 és Kocsis József 1 szavazatot nyervén: Szigethy Elek általános többséggel megválasztott tanácsbirónak kijelentetett.

Az egyházmegyei közgyűlés örömmel veszi tudomásul a választás ezen eredményét, s Szigethi Elek zsákai lelkészt, ki mint egyházmegyei lelkész hivatalában már évek óta lankadatlan buzgósággal működik — az egyházmegyei tanácsbiróságban kész örömmel megerősíti — felhíván őt az egyházi törvény 154. §-a értelmében az eskü letételére. Mit midőn egész készséggel teljesített s az egyházmegyei tanácsbiróságra, ügyszeretet, lankadatlan buzgóság, szorgalom és munkásság ígérete mellett magát felajánlotta: esperes üdvözléte után az egész gyűlés jó kívánatai közt székét elfoglalja.

3-ik szám. Felolvastattak a következő bizottságilag megvizsgált számadások az 1888/9. évről.

I. Esperes Szabó Károly számadása.

B e v é t e l:

1. Államsegélyből 1888-ról 933 frt 85 kr.

K i a d á s:

1. A lelkészgyámoldának 572 frt 85 kr.
2. Vári János révi lelkésznek 76 " — "
3. N.-Rév egyháznak 28 " 50 "
4. Ács Endre m.-kakucsi lelkésznek . . . 28 " 50 "
5. Szathmári László pósalakai lelkésznek 23 " 75 "

6. Csepely Menyhért vásárhelyi lelkésznek	38	frt	—	kr.
7. F.-Vásárhely egyháznak	28	"	50	"
8. Kecskeméthy Lajos lessi lelkésznek	28	"	50	"
9. Less egyháznak	28	"	50	"
10. Boros Sándor fugyi-i lelkésznek	28	"	50	"
11. Fugyi egyháznak	28	"	50	"
12. Józsa Gábor n.-szántói lelkésznek	23	"	75	"
Összesen	933	frt	85	kr.

B e v é t e l:

2. Magyar ref. segély egylettől	50	frt	—	kr.
---	----	-----	---	-----

K i a d á s:

1. Vásárhelyi egyháznak	50	"	—	"
3. Országos közalapból segély nem küldetett.				

B e v é t e l:

4. A Baldácsi alapból	51	"	—	"
---------------------------------	----	---	---	---

K i a d á s:

1. A lelkész-gyámolda pénztárába elküldetett	51	"	—	"
--	----	---	---	---

B e v é t e l:

5. Rendkívüli államsegélyből	30	"	—	"
--	----	---	---	---

K i a d á s:

1. T. Bokros Benedek h.-k.-száldobágyi lelkésznek	30	"	—	"
--	----	---	---	---

B e v é t e l:

6. Vizsgálati előleg Pető A. Mihály bojti lakostól	50	"	—	"
---	----	---	---	---

K i a d á s:

1. A közpénztárba elküldetett	50	"	—	"
---	----	---	---	---

B e v é t e l:

7. Tűzbiztosítási osztalék	35	frt	—	kr
--------------------------------------	----	-----	---	----

K i a d á s:

1. Közpénztárba elküldetett	35	"	—	"
---------------------------------------	----	---	---	---

B e v é t e l:

8. Az 1888. évi egyház látogatás alkal- mával a) egyház ker. közigazgatásra	459	"	54	"
--	-----	---	----	---

K i a d á s:

1. Egyh. ker. pénztárnoknak	440	"	—	"
2. Egyh. megyei pénztárnoknak	19	"	54	"

B e v é t e l :

b) 1887. évi novemberi konventi jegyző könyvekért	17	frt	15	kr
---	----	-----	----	----

K i a d á s :

1. Egyh. ker. pénztárnoknak	17	"	15	"
---------------------------------------	----	---	----	---

B e v é t e l :

c) Prot. árvaházra bevétetett	10	"	04	"
---	----	---	----	---

K i a d á s :

1. Egyh. ker. pénztárnoknak kiadatott	10	"	04	"
---	----	---	----	---

B e v é t e l :

9. Debreczeni főisk. pénztárba bevétetett	141	"	24	"
---	-----	---	----	---

K i a d á s :

Főiskolai pénztárnoknak kiadatott :

1.— Főisk. tőke kamat

a) Szentjánosi ev. ref. egyh. 105 frt után	6	frt	—	kr.
b) Váncsodi " " évi járadék	21	"	—	"
c) H.-K.-Pályi " " " "	5	"	25	"
d) H.-K.-Száldobágy " 105 frt után	6	"	30	"
e) Püspökii ev. ref. " 350 " "	21	"	—	"
f) Örvend " " évi járadék	10	"	50	"
g) Élesd " " " "	21	"	—	"
h) M.-Telki " " 126 frt után	7	"	56	"
i) Pósalaka " " 105 " "	6	"	30	"
k) Puszt-Ujlak " " évi járadék	7	"	76	"
l) Fugyi " " " "	2	"	52	"

Összesen 115 frt 19 kr.

2 Felsőbb tanulók tápoldájára	11	"	05	"
---	----	---	----	---

3. Alsóbb " " " "	15	"	—	"
-----------------------------	----	---	---	---

Összesen 141 frt 24 kr.

B e v é t e l :

10. Egyházmegyei közpénztárba gyült :

1. Közigazgatási évi járulék	154	frt	—	kr.
2. Látogatási díjban	154	"	—	"
3. 1887. júliusi jzökönyvekért 35 krral	51	"	10	"
4. 1888. áprilisi " 50 " "	73	"	—	"
5 Látogatási rovatos ívekért	—	"	30	"
6. Confirm. bizonyítványokért	—	"	25	"
7. Esketési jegyekért	6	"	48	"

8. Négyyszeri hirdetésből	10	frt	05	kr.
9. Változási s pecsét díjban	12	"	—	"
Összesen	461	frt	18	kr.

K i a d á s:

1. Közpénztárnoknak átadatott	461	frt	18	kr.
---	-----	-----	----	-----

B e v é t e l:

11. Lelkészgyámoldai pénztárba gyűlt:				
a) Egyházak részvénye	127	"	—	"
b) Lelkeszek részvénye	656	"	98	"
c) Ujévi hirdetésből	37	"	34	"
Összesen	821	frt	32	kr.

K i a d á s:

1. Lelkészgyámoldai pénztárnoknak	821	"	32	"
---	-----	---	----	---

B e v é t e l:

12. Egyházmegyei könyvtárnak bevétetett	79	"	—	"
---	----	---	---	---

K i a d á s:

1. Egyházmegyei könyvtárnoknak elküldetett	79	"	—	"
--	----	---	---	---

B e v é t e l:

13. Tanítói testületnek:				
a) Tagsági díjban	52	"	80	"
b) Adventi hirdetésből	5	"	85	"
Összesen	58	frt	65	kr.

K i a d á s:

1. A tanító-testület pénztárnoka átvett	58	"	65	"
---	----	---	----	---

B e v é t e l:

14. Az országos közalap részére gyűlt	2225	"	36	"
---------------------------------------	------	---	----	---

K i a d á s:

1. Felküldetett a Magyar Alföld hitel-				
intézethez	2215	"	36	"
(A mutatkozó 10 frt különbözet a múlt évi kiadással, mi a bevételnél 10 frttal volt több, kiegyenlítettik.)				
Egész évi bevétel	5033	frt	—	kr.
Egész évi kiadás	5023	frt	—	kr.
A vonatkozó 10 frt különbség a múlt évben közalap czimen a Földhitel intézethez felküldött 10 frt többlettel kiegyenlítettik.				

II. Kocsis József lelkészgyámoldai pénztárnok számadása,

mely szerint:

Bevétel	52 336 93 kr.
Kiadás	50,434 94 kr.
Maradvány	1902 kr.
Tőke pénz 162 db kötvényen	35,538 frt 95 kr.
Tizenhárom db tak. pénzt könyv . .	6429 „ 63 „
Pénztár állása	43,870 frt 58 kr.

III. Nádudvari Lajos közpénztárnok számadása :

Bevétel	11,884 frt 66 kr.
Kiadás	11,714 frt 11 kr.
Maradvány	170 frt 55 kr.
Tőkepénz 53 drb régi és új kötvényen	9362 frt 40 kr.
Takarékpénztárban	100 „ — „
Kamatozó tőke tehát	9462 „ 40 „
A pénztár maradvány	170 „ 55 „
Pénztár állása	9632 frt 95 kr.
Szaporodás	158 „ 39 „

Egyházmegyei kezelés alatt álló alapok.

a) Tűzkármentesítési pénztár

Bevétel	914 frt 29 kr.
Kiadás	914 frt 29 kr.
Maradvány	— „ — „

Pénztár állása :

Takarékpénztárban	901 frt 71 kr.
-----------------------------	----------------

Szaporodás 888-ban 62 frt 43 kr.

b) Sorbán Jánosné, Lukács Erzsébet alapítvány.

1. Iskolai alap :

Bevétel	1483 frt 29 kr.
Kiadás	1483 „ 29 „
Maradvány	— „ — „

Szaporulat 67 frt 99 kr.

2. Lelkész javadalmi alap :

Bevétel	1047 frt 90 kr.
Kiadás	1047 „ 90 „
Maradvány	— „ — „

Tőke 1889. jan. 1. 1000 frt — kr.

c) f.-vásárhelyi ev. ref. népiskolai alapítvány.

Bevétel	838	frt	27	kr.
Kiadás	838	"	27	"

Maradvány — frt — kr.

Szaporulat 38 frt 32 kr.

d) lessi ev. ref. lelkész javadalmi alap.

Bevétel	940	frt	61	kr.
Kiadás	940	"	61	"

Maradvány — frt — kr.

Tőke 900 frt.

e) k.-n.-révi missió alap.

Bevétel	208	frt	85	kr.
Kiadás	208	"	85	"

Maradvány — frt — kr.

Tőke . . . 208 frt 85 kr.

IV. Eszenyi Sándor egyházmegyei könyvtárnok számadása.

Bevétel	609	frt	82	kr.
Kiadás	576	"	04	"

Maradvány 33 frt 78 kr.

Tőke kötvény s készpénzben 467 frt 64 kr.

V. Szabó Lajos tanító-gyámoldai pénztárnok számadása.

Bevétel	495	frt	33	kr.
Kiadás	463	"	75	"

Maradvány 31 frt 58 kr.

Tőke 1889. márcz. 29-én 8871 frt 72 kr.

VI. Kovács Gábor tanító egyleti pénztárnok számadása.

Bevétel	319	frt	74	kr.
Kiadás	110	"	65	"

Tőke maradvány 209 frt 09 kr.

Az esperesi, lelkész-gyámoldai, közpénztári és könyvtárnoki számadások, a kiküldött bizottság által alaposan megvizsgáltatván s minden tételeikben okmányoltaknak s így elfogadhatóknak véleményeztetvén, egyházmegyénk által is helyben hagyatnak s illető pénztárosok a számadás terhe alól a szokásos fentartással felmentetnek. — A vizsgáló bizottság véleménye alapján a közpénztárat illető Okos-féle követelés ügye és okiratai további szükséges intézkedésre Hegyesy Márton

elnöklete alatt Nádudvari Lajos közpénztárnok és a leendő e. m. ügyésznek ; ideiglen az ezt helyettesítő dr. Fazekas Imrének kiadatnak, eljárásukról jelentések a következő gyűlésre elváratván. Miről az illetők jegyzőkönyvileg értesítendőek.

A tanító-gyámoldai és egyleti pénztárnok számadásai tudomásul vétetnek s végeredményeikben nyilvánlatba helyeztetnek.

4-ik szám. Az állandó szavazatbontó bizottság jegyzőkönyvéből kitünvén, hogy az ártándi ev. ref. egyház részéről beadott szavazat gondnok aláírása és kettős pecsét nélkül küldetett be.

Az ártándi szavazat az állandó szavazat bontó bizottság eljárásának helyben hagyásával érvénytelennek nyilvánittatik ; a szabály-ellenes szavazatot küldő lelkész 1 frt birságban elmarasztaltatik, — miről úgy ő, mint közpénztárnok értesítettnek.

5-ik szám. Olvastatott a közalapbizottságnak Csökmön 1889. évi febr. hó 27. és 28-án tartott ülésének jegyzőkönyve a következőkben :

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a bihari ev. ref. egyházmegye közalap bizottságának 1889. febr. 27. és 28-án Csökmön tartott üléséből.

Jelenvoltak : Szabó Károly esperes, Szigeti Elek és Lévai Mihály.

1-ső szám. Esperes Szabó Károly beterjeszti a közalapot illető számadását a múlt 1888-ik évről.

A számadás okmányaival együtt megvizsgálatván, találtatott bevétel 2222 frt 36 kr.

kiadás 2212 frt 36 kr.

a különbség 10 frt az előző évben előre felküldetvén, maradvány nincs.

A számadás, könyvvezetés rendben találtatván : a felmentvény esperes ur részére megadatik.

2-ik szám. Nt. esperes ur előterjeszti az egyházak bevallási iveit átnézés és elbírálás végett.

Mely bevallási ivekről véleményünket, illetőleg eljárásunkat következőkben van szeren-

csénk a Nt. egyh. m. közgyűlés színe elé be-
terjeszteni.

Ártánd. A bizottság a Csorvási Sándor járulékát 30
krban megállapítja s a mennyiben a két névsor nem egye-
zik, az első példány hitelesítettik, a felmentésre ajánlott
szegény egyháztagek felmentetvén, évi járuléka 35 frt 40
krban megállapittatik. Kevesebb az előbbi évinél 20 kr.

B.-Szent-Márton évi járuléka 27 frt 60 kr. Volt a
mult évben 29 frt 30 kr. Kevesebb 1 frt 70 kr.

Bihar évi járuléka a szegény hívek felmentése után
63 frt 40 kr, több a mult évinél 1 frt 20 krral.

Bors járuléka 43 frt 40 kr, mint tavaly.

Bojt járuléka a mult évinél 1 frttal kevesebb 67 frt
60 kr, megerősítettik.

Csatár ajánlata mint a mult évben 43 frt 80 kr. Ez
egyház a mult évi egyh. m. gyűlés által megintetvén 156
frt 50 kr tartozásából befizetett 35 frtot; marad mult évi
hátralék 121 frt 50 kr f. é. kivetése 43 frt 80 kr;
együtt 165 frt 30 kr.

Csökmő. A mult évről törölni kért 2 frt 70 kr tö-
röltetik. — Kivetése 95 frt 30 kr, kevesebb 1 frt 83 krral.

Darvas. A mult évről töröltetik 10 kr, folyó évi ki-
vetése 28 frt 10 kr. több 60 krral.

Élesd, járuléka 34 frt, kevesebb 60 krral.

Fugyi 16 frtot ajánl. A mult évinél 20 krral több.

Furta kivetése több a mult évinél 50 krral 69 frt
60 kr. A felmentésre ajánlatba hozott egyének felmentet-
vén, kivetése jóvá hagyatik.

Fugyi-Vásárhely járuléka 17 frt 80 kr. Szaporodott
40 krral.

H.-K.-Kovácsi. Eddigi hátralékát — a törölni kért és
törölt 3 frt 60 kron kívül — a mult évben mind beszol-
gáltatta. Kivetése megerősítettik. Ajánlata 31 frt 10 kr.
Kevesebb 40 krral.

H.-K.-Pályi 26 frt 40 kr. Kevesebb 20 krral.

H.-K.-Száldobágy a szegény egyháztagek felmentetnek.
20 frt 60 kr kivetése megerősítettik. Szaporodott 1 frttal.

H.-K.-Ujlak. A törölni kért 7 frt 10 kr töröltetik, a
szegény egyháztagek felmentetnek; évi járuléka 46 frt 70
krban megállapittatik. Apadás 4 frt 20 kr.

J.-Hodos. A fizetésektelen egyháztagek felmentetvén :
évi j. 55 frt 50 kr, több a mult évinél 3 frt 30 krral.

K.-Jenő : ajánlata 15 frt 20 kr. Szaporodás 50 kr.

K.-Marja, beterjeszti a felszólamlással élt egyháztagek
névjegyzékét, s ennek alapján Gönczi János a 14, Gy.
Kis Lajos a 13, Farkas István a 11, Szabó Ferencz a
12, Vas Sándor a 14 osztályokba soroztatnak. Évi összeg
68 frt 70 kr. N.-Marja 2 frt Kevesebb 4 frt 20 krral.

Kis-Szántó bevallási ive 10 kr apadást mutat; összeg
21 frt.

Less Anya egyház jár. 4 frt 70 kr. Nyárszeg 20
kr. Rosa 4 frt 20 kr. Bikács 80 kr. Pankota 50 kr.
Gyapju 1 frt 30 kr. Együtt 11 frt 70 kr, fogyás 5 frt
70 krajczár.

M.-Kakucs 8 frt 10 kr. Fogyott 60 krral.

Mező-Keresztes évi j. 116 frt 80 kr, több 90 krral.

Mező-Telek j. 44 frt 40 kr, fogyás 1 frt 40 kr.

M-Telki. Anya egyház 26 frt 90 kr. Czéczke fiók
6 frt 90 kr. Együtt 33 frt 80 kr. Szaporodott 3 frt 80 krral.

N.-Kereki f. évi kivetése 41 frt 10 kr. Apadás 1 frt
50 kr. A jelen évi kivetés megállapittatik. A lelkész jelen-
tésében törölni kért régebbi hátralékra nézve a bizottság
azon véleményben van, hogy miután a n.-kerekii egyház
nem tett eleget az egyh megye 1888 évi 5. sz. a. vég-
zésének, a törlést nem javasolhatja, hanem a mulasztás
okának kiderítése végett a Nagytiszteletű egyházmegye
intézkedését tisztelettel kéri. A hátralék 297 frt 60 kr. A
f. évi kivetéssel együtt 338 frt 70 kr.

N.-Szántó bevallási ive csak a lelkész által levén alá-
írva, azon feltét alatt erősittetik meg, ha az a gondnok
aláírásával is ellátatik. — Járuléka 10 frt 60 kr. Kevesebb
40 krral.

Nyüved. Kügy-pusztával 19 frt 40 krt ajánl, (szapo-
rolat 10 kr) a szegény egyháztagek felmentetnek.

Örvend. A felmentésre ajánlott egyháztagek felmentet-
nek, évi kivetése 28 frt 90 kr, szap. 30 kr, megerősittetik.

Paptamási ajánlata 35 frt, szap. 10 kr.

Pelbárthida 9 frt 30 kr, szap. 10 kr.

Pósalaka. A felmentésre ajánlott szegény egy. tagok
felmentése után az évi összeg 11 frt 30 krban megállapittatik,
kevesebb 30 krral.

P.-Töld kivetése 34 frt 40 kr. szap. 50 kr.

Püspöki ez évi járuléka 82 frt. Kevesebb a mult évinél 40 krral, a Szalaknai Istvánné 20 kros ajánlata töröltetik.

K.-N-Rév. 10 frtot tevő bevallási munkálatát a bizottság észrevétel nélkül nem hagyhatja, mert a nagy számmal felsorolt felmentendők közt van Magyar Kocsa Kálmán ur az egyház főgondnoka, és Szabó Dénes tanító ur is. Apadás 10 frt 20 kr.

Siter ajánlatok összege 46 frt 20 kr.

Szalárd kivetése a presbytérium javaslat szerint helyben hagyatik; Vig István járuléka 10 krra leszállittatik. Évi összeg 53 frt 30 kr, fiók: 2 frt 70 kr.

Szent-János évi j. mint a mult évnén 46 frt.

Zsáka 67 frt 80 kr. Apadás 1 frt 30 kr.

Váncsod a mult évről törölni kér 1 frt 20 krt, töröltetik; a szegény egyháztagok felmentetnek. N.-Tóth Imre és N Tót Pálné a 12-ik osztályba soroztatnak. Évi járuléka 59 frt. Szap. 2 frt 40 kr.

Nagyvárad törölni kér az anya egyházban 80 frt 20 krt, a filiákban 1 frt 80 krt. A mult évről a 82 frt leiratik, évi járuléka az anya egyházban 349 frt, a filiákban 4 frt 50 kr; együtt 353 frt 50 kr. Megállapittatik. — Kevesebb 32 frt 40 krral.

P.-Ujlak bevallási ive 16 frt 30 krnyi járulékot tüntet ki, mely az előbbi évhez képest 60 krnyi apadást mutat. Megerősittetik.

Jelen jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés bezáratik. Csökmő, 1889. febr. 28.

A közalap bizottság eljárása helyben hagyatik, a kitüntetett évi járulékok és törlések megerősittetnek. A nagyobb összegű hátralékkal terhelt Csatári egyház ennek mielőbbi behajtására s Espereshez juttatására a mult évi határozat ismétlése mellett utasittatik.

Miről az illetők jegyzőkönyvi kivonaton értesitendők.

A k.-n.-révi bevallási viszonyok elbirálása a kánoni vizsgálat hatáskörébe utaltatik.

6-ik szám. Olvastatott Benedek László volt jákóhodosi jelenleg pándi ev. ref. lelkész, egyházmegyei tanács-

birónak Espereshez intézett s Jákó-Hodoson 1888. nov. 9 én kelt lelkészi állásáról s egyházmegyénkben viselt tisztségeiről lemondását tudató levele.

Benedek László lemondásával illetve távozásával üresedésbe jött egyházmegyei, egyházi tanácsbiróságra a szavazás elrendeltetik eszköz-lésével az esperes megbizatik, az eredményről szóló jelentése az őszi közgyűlésre bevéartván. Miről esperest értesittetik.

Ugyancsak a Benedek László lemondásával megüresedett egyházkerületi képviselőségre — a még hátralevő időtartamra, — maga a közgyűlés fogja a szavazást megejteni a hol-napi napon, melynek vezetésére, valamint a lel-készjelölő bizottsági póttagság betöltése iránt be-adandó szavazatok gyűjtésére Kiss Elek elnöklete alatt Csillag Lajos és Szigeti Elekből álló bizott-ság kiküldetik, jelentésük a gyűlés folyama alatt elvéartván.

7-ik szám. Benedek László eltávozásával megüre-sült vasárnapügyi bizottsági és számvevő tagságra, a köz-gyűlés felkiáltással szavazván:

a vasárnapügyi bizottság tagjául Szigeti Elek, a számvevőszék tagjául Csák Máté választatott meg.

8-ik szám. Olvastatott Domby Lajos volt nagyvá-radi, jelenleg gyulai ev. ref. lelkésznek espereshez intézett — hivataláról, s egyházmegyénkben — egyházmegyei tan-ügyi bizottsági jegyzőség, számvevőszéki tagság, állandó szavazatbontó bizottsági tagság, a tanítói nyugdíj ügyek intéző bizottságánál egyházmegyei képviselőség czim alatt viselt tisztségeiről szóló hivatalos levele.

A lemondás tudomásul vételével a megüre-sült tanügyi bizottsági jegyzőségre, az állandó szavazatbontó bizottságba, valamint a tanítói nyugdíj ügyeket intéző bizottságnál egyházmegyei képviselőül Csák Máté, — számvevőszéki tagul Nádudvari Lajos választatott meg.

Miről az illetők értesittetnek.

9-ik szám. Olvastatott Dombi Lajos n.-váradi lel-kész espereshez intézett 338|89. sz. hivatalos levele, mely-

ben tudatja, hogy Nemes Ferencz, egyházmegyei ügyész 1889. évi márcz. hó 24-én meghalt.

A boldogult korai halála felett érzett fájdalmát másutt is kifejezvén már egyházmegyénk, az ekként megüresedett egyházmegyei ügyészi állásra a szavazat elrendeltetik, eszközzésével esperes megbizatik, jelentése beváratván

Az ügyészi teendőkkel ideiglenesen dr. Fazekas Imre megbizatik. — Miről az illetők jegyzőkönyvileg is értesítendő.

10-ik szám. Kis Elek, Csillag Lajos és Szigeti Elek szavazatszedésre kiküldött bizottság jelenti, hogy az egyházkerületi képviselőségre beadatott összesen 17 szavazat, melyből Biró János 10, Csillag Lajos 7 szavazatot nyert s így Biró János 3 szavazattöbbséggel e. kerületi képviselőül elválasztatott, és továbbá a lelkészjelölő bizottsági póttagságra beadatott 17 szavazat, melyből Szigeti Elek 13 és Szemes László 4 szavazatot nyert, és így Szigeti Elek 9 szavazattöbbséggel lelkészjelölő bizottsági póttagnak elválasztatott.

Kiküldött bizottság jelentése tudomásul vétetik, s az eredményről az illetők jegyzőkönyvön értesítendő.

11-ik szám. A tanácsbíróvá választott Szigeti Elek az egyházmegyei jegyzőségről a tapasztalt bizalom hálás megköszönése mellett lemondván

a jegyzői hivatal betöltésére a szavazat elrendeltetik, melynek eszközzésére esperes felkértek, eredményéről jelentése annak idején elváratván. — Miről esperes jegyzőkönyvön értesítendő.

12-ik szám. A szentjánosi föl vétel, a csökmői pusztatelek adásvételi ügye, s a közalap kérvények formaiságának átnézése s véleményes javaslattételre:

Biró János elnöklete alatt Mezey Mihály és Szigeti Elek kiküldetnek, jelentésök a gyűlés folyama alatt beváratván.

13-ik szám. Olvastatott az esperesi kar által, a lelkészi szolgálatok díjazása — stola — felemelése tárgyában készített, s a főtiszteletű egyházkerület 1888. évi 209. sz. végzésével az egyházmegyék véleményezése alá

bocsátott javaslat, kapcsolatban egyházmegyénk lelkeszi értekezletének ezen javaslatra készített s ide felterjesztett véleményével.

Egyházmegyei közgyűlésünk különbséget tesz az oly lelkeszi szolgálatok közt, melyek szükségszerűleg teljesítendők, és azok között, melyek a lelkeszi szolgálatot igénylő felek tetszésétől függőleg különböző helyen és időben, és különböző módon teljesíthetnek; és még amazoknál az eddigi díjazást fentartandónak véleményezi, az egyes felek tetszésétől függő szolgálatoknál némi mérsékelt emelést javasol.

Mely elvnek szem előtt tartásával következő díjszabály életbeléptetését ajánlja:

I. Keresztelési beírásért, — a mennyiben t. i. keresztelés nem történt volna — 50 kr. Keresztelésért templomban és paplakon 50 kr. Magánháznál 2 frt.

II. Házassági hirdetésért előre fizetendő 1 frt. Esketésért szokott napon és időben, azaz kedden vagy szerdán déli 12 óráig a templomban 1 frt; minden más időben a templomban 4 frt. Magánháznál 5 frt.

III. Temetésért: imával a templomban 2 frt, a háznál 3 frt. Beszéddel a templomban 4 frt, a háznál 5 frt, beszéd a sirnál 5 frt. Énekvezér díja: lelkeszi szolgálat mellett 2 frt, énekszós temetésnél 1 frt.

IV. Anyakönyvi kivonat díja: 1 frt. Családi értesítő díja: katonai ügyben 2 frt, minden más ügyben minden egyes esetért 1 frt, azonban 12 frt maximális összegben felül nem emelkedhetik. Családi értesítő igazolásáért 1 frt.

V. Bizonyítvány háromszori hirdetésért 2 frt, visszas házasság békeltetéseért 3 frt, melyből 1 frt mindig előre lefizetendő. Ez utóbbi azonban teljes vagyontalanság esetén díj nélkül is kiadandó.

E részletes díjszabály mellett megállapíttatni és kimondatni kéri egyházmegyénk, hogy a lelkeszi szolgálatok teljesítésénél elmellőzött illetékes

lelkésznek, mindig a szabályszerű díj kétszerese fizetendő.

14-ik szám. Olvastatott az 1155/88. sz. esperesi intézkedés folytán 1888. szeptember hó 30-ik napján H.-K.-Kovácsiban megejtett lelkész választásról felvett jegyzőkönyv, mely szerint h.-k.-kovácsii lelkésszé: minden törvényes formaság megtartása mellett közfelkiáltással Szokolay Béla ottani időközi lelkész választatott meg.

A fennálló törvények pontos megtartásával foganatosított lelkészválasztás helybenhagyatván: Szokolay Béla a h.-k.-kovácsii lelkészi állomásban megerősítették; s a kibocsátási (4—4 frt) díjnak, a közpénztárba leendő befizetésére úgy az egyház, mint lelkész utasítatnak.

15-ik szám. Dombi Lajos és Hegyesi Márton, mint a nagyváradai lelkész-választás vezetésével megbízott egyházmegyei küldöttek betérjesztik az 1263/88. sz. esperesi intézkedés folytán 1888. október 28. napján megtartott lelkész-választásról felvett jegyzőkönyvet — a vonatkozó iratok kapcsában; melyből kitűnt, hogy a szavazásra jogosult 841 egyház községi tag közül csak 245 élt szavazati jogával s e 245 szavazatból: Sulyok István szegedi ev. ref. segéd-lelkész: 129. Tóth Sándor gombai ev. ref. lelkész 69. Surányi Gyula sz.-nagy-falui ev. ref. lelkész 46, Rácz Károly szapáry-falvai ev. ref. lelkész 1 szavazatot nyertek, minek folytán a n.-váradai egyik ev. ref. lelkésszégre Sulyok István szegedi ev. ref. segéd-lelkész 7 általános szavazattöbbséggel megválasztottnak kijelentetett.

A törvényes formaságok megtartásával megejtett lelkész-választás helybenhagyásával, az egyházmegye Sulyok István szegedi ev. ref. segéd-lelkészt a n.-váradai egyik ev. ref. lelkészi állomásban megerősíti s úgy az egyházat, mint elválasztott lelkészt 12—12 frt kibocsátási díjnak a közpénztárba leendő befizetésére utasítja.

Miről érdeklettek és közpénztárnokot jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni rendeli.

16-ik szám. Olvastatott a jákó-hodosi ev. ref. lelkészi állomás betöltése céljából folyó 1889. évi február hó 24 én Jákó-Hodoson megejtett lelkész-választásról felvett jegyzőkönyv, a mely szerint a jákó-hodosi választó gyüle-

kezet egyhangulag s közfelkiáltással Lévay Mihály b.-sztmártoni lelkészt választotta lelkészeül.

A választás a törvény minden részbeni megtartásával történvén: Lévay Mihály jákó-hodosi ev. ref. lelkészül megerősítették s utasították választó egyház és elválasztott lelkész, hogy a közpénztárba 4—4 frt változási díjat fizessenek be. Miről érdeklettek és a pénztárnok jegyzőkönyvi kivonaton értesítettnek.

17-ik szám. Tiszteletes Kuocz Sándor, mindkét lelkészképességi vizsgát letett atyafi, ki már előzőleg a heves-nagy-kunság, és a debreczeni egyházmegyében mint segédlelkész működött — most mint bojti segédlelkész, egyházmegyénkbe bekebeleztetését kérelmezi.

Okmányai rendben találtatván, egyházmegyénkbe bekebelezetik, s főnöke 2 frt bekebelezési díjnak a közpénztárba befizetésére utasították.

18-ik szám. A múlt 1888-ik évi egyházmegyei közgyűlés 60. sz. végzésében a fiók egyházak gondozása tárgyában vélemény adással megbízott küldöttség jelentése felolvastatván:

Miután e jelentésben némely fiók egyházak tévesen vannak beosztva, mások meg épen fel sincsenek véve, helyesebb beosztás, és pótlás végett, ugyanazon bizottságnak visszaadatik, Kiss Elek világi tanácsbíró új tagul választatván a bizottságba

19-ik szám. Kiss Elek és Szemes László egyházmegyei tanácsbírók, mint az 1888. aug. 23-án tartott közgyűlés 77. sz. végzése által, a hegyköz-pályii ev. ref. egyház régi iskola helyiségének eladása, helyette új telek vétele, s azon egy új iskola terem építése, s végül ezeknek foganatosítása végett szükséges kölcsönügylet megvizsgálására kinevezett egyházmegyei küldöttek beterjesztik jelentésüket, mely szerint:

a) a hegyköz-pályii ev. ref. egyház régi iskolai helyisége oly kicsiny (169 □^o) lévén, hogy azon a már tarthatatlanná vált régi iskola helyett egy új, czélszerű iskolát építeni lehetetlen 360 frtért az egyház részére nagyon előnyösen adatott el; másfelől:

b) az új iskola helyiségül vásárolt Bornemisza-féle

telek, mely 1. h. és 475. □^o) kiterjedésű, igen jutányosan jutott 700 frtért az egyház birtokába, ugy szintén, az azon telken már felépített új iskola terem is, az egyházra nézve igen kedvező árban készült el, s végül:

c) az új telek vétele, az építkezés és szükséges javítások eszközlésére 1500 frt kölcsön felvétele elodázhatlanul szükséges; a kölcsön törlesztésnek azon módja pedig, hogy a régi faiskolai tér és hozzá csatolt köz-legelő résznek évenként 115 frtot tevő jövedelme, s az egyháztagokra évenként kivetendő 110 frt a törlesztésre fordíttassék: a legczélszerűbbnek mutatkozik.

Minden okoknál fogva, a régi iskolateleknek 360 frért eladását, a Bornemisza féle új teleknek 700 frtért megvételét s azon 900 frtért az új magtárt is magában foglaló iskola felépítését, s végül az eszközölt vétel és építkezés költségeinek fedezésére 1500 frt kölcsön felvételét s annak 12 év alatt teljesített törlesztését helyben hagyni véleményezi.

Egyházmegyei közgyűlés, a küldöttség véleményes jelentésében foglalt indokok alapján, a hegyköz-pályi ev. ref. egyház régi iskolai helyiségének, a múlt 1888-dik évi augusztus 5-én nyilvános árverésen történt eladását utólagosan jóváhagyja s megengedi, hogy az a legtöbbet ígérő Schütz Albert nevére átirassék; továbbá a Hegyköz-Pályi község 494. számú telekjegyzőkönyvben A + 1 rend és 73. h. r. sz. alatt foglalt beltelkes háznak 1 hold és 475 □^o területű udvar és kert területtel új iskolai helyiséggül és tanítói lakásul 700 frtért történt megvételét helyben hagyja s végül a szükséges 1500 frt kölcsön felvételébe s annak 12 év alatti törlesztésébe is beleegyezik, annyival inkább, mert úgy a küldöttség jelentése, mint a vonatkozó iratok igazolják, hogy az adás és vétel, ugy szintén az építkezés és a kölcsön felvétele és törlesztési módozata, a törvény kívánalmaihoz képest, az egyház-községi közgyűlés jóváhagyása és határozata értelmében intéztetett. E végzés hozzájárulás és megerősítés végett a főtiszt. egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetni rendeltetik. A

küldöttség részére 8 frt költség a közpénztárból kiutaltatik.

20-ik szám. Az egyetemes lelkeszi értekezlet 6. sz. végzésében vizsgálatot és megfelelő intézkedést kér egy Püspöki községben kötött vadházasságra vonatkozó írott szerződés tárgyában.

Egyházmegyénk a közerkölcsiséget veszélyeztető vadházasságok létrejöttéről, akár írott, akár szóbeli egyesség alapján, akár szerződés nélkül köttetnek is azok — egyaránt fájdalmas érzéssel vesz tudomást. A beterjesztett — magán felek közt létrejött szerződés tárgyában azonban vizsgálatot indíttatni szükségtelennek és czélszerűtlennek látja, egyszerűen a szóban forgó vadházasságra az illetékes hatóság figyelmét felhívja.

21-ik szám. Ugyancsak az egyet. lelkesz-értekezlet 9. sz. végzése alatt hozzájárulás és megerősítés végett, több takarékoszágra célzó javaslatot terjeszt fel az egyházmegyei jegyzőkönyvek szerkesztésére és külső kiállítására nézve.

Annak előre bocsátásával, hogy az egyházmegye oly kicsinyes dolgokkal, milyen legyen a jegyzőkönyvek fedele, fűzve vagy sodrony kötéssel legyenek-e ellátva? nem szívesen foglalkozik, egyszersmind kijelenti a gyűlés, hogy az értekezlet javaslata téves alapon nyugoszik, a mennyiben az ajánlott fűzés még költségesebb, mint a mellőztetni javasolt átkötés; a fegyelmi ügyekben pedig az ítélet egyszerű közlése sokszor a céltól épen ellenkező eredményt idézhet elő. Ennélfogva az értekezlet javaslatai mellőztetnek.

A mennyiben pedig a jegyzőkönyvek magas ára ellen a panasz általános, utasítja egyházmegyei közgyűlés a közpénztárnokot, hogy jegyzőkönyveink árára nézve igyekezzék jövőre az illető nyomdával jutányosabb feltételek mellett lépni egyességre.

22-ik szám. Könyves János kismarjai lelkesz, meggyengült egészsége miatt a vasárnap megszentelése ügyében kinevezett bizottság elnökségéről a megtisztelő bizalmért érzett hálája nyilvánításával lemond.

Az egyházmegye sajnálattal fogadja el az indokolt lemondást, s midőn Könyves Jánosnak buzgó tevékenységeért köszönetet nyilvánít, helyette a vasárnapügyi bizottság elnökévé Csillag Lajos tanácsbíró kinevezi.

23-ik szám. Nagy János egyet. értekezleti jegyző bejelenti, hogy az egyetemes lelkész értekezletnek az 1882. évben 6 évre megállapított közpénztári alapszabályok revideálása tárgyában hozott javaslata készen van s az egyházmegyei közgyűlés elbirálását várja.

Kiadatik a gyámoldai alapszabályokat revideáló bizottságnak, jelentése a legközelebbi egyházmegyei gyűlésre beváratván. — Miről Ritoók Zsigmond bizottsági elnök értesítettik.

24-ik szám. A jákó-hodosi egyháztanács mult évi november hó 4-én tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 3-ik sz. a. kelt végzését, mely szerint a Bartos Gyula ottani földbirtokos által felajánlott s a lelkész használatára bocsátott „Malomgát“ nevű kaszálló a kikötött feltételek alatt elfogadtatik — jóváhagyás végett beterjeszti.

Az egyháztanács által beterjesztett jegyzőkönyvben foglalt feltételek mellett felajánlott adomány elfogadása ellen egyházmegyénk közgyűlésének nincs kifogása; mind az által minden félreértések kikerülése végett jónak látja kimondani, hogy a lelkésznek fizetendő $\frac{1}{2}$ véka buza, $\frac{1}{2}$ véka zab fizetése, valamint a tanítónak járó $\frac{1}{4}$ véka buza és $\frac{1}{4}$ véka zab; továbbá az egyháznak fizetendő 25 krajczár párbértől csakis az adományozótól egyenes ágon első izig leszármazó családtagok mentetnek föl. Utasittatik ez alkalmával az egyháztanács, hogy adományozóval állíttassa ki az adomány átírásához szükséges adomány-levelet s esetleg annak szabályszerű kiállíthatása végett forduljon az egyházmegye ügyészéhez; mely után a további szükséges intézkedések ez által meg fognak tétetni.

Miről a jákóhodosi ev. reform. egyháztanács végzésileg értesítettik.

25-ik szám. Küldöttségi jelentés a szent-jánosi ev.

ref. egyház által a leánytanító részére vásárolt két lánct föld tárgyában.

A küldöttség véleményének elfogadásával — tekintve, hogy a vásárlás az egyházra előnyös s egy régen érzett hiányt pótol ; a vételár az egyháztagnak, megterhelhetése nélkül fizethető ki : — a vétel jóváhagyatik, utasítatván az egyháztanács, hogy mielőtt az ügy az egyházkerület jóváhagyása alá terjesztetnék, az adásvételre vonatkozó szerződést az espereshez mutassa be ; ki is a további intézkedéssel megbizatik.

Miről a szent-jánosi ev. reform. egyháztanács végzésileg értesítettik.

26-ik szám. Nagy D. József csökmői lakos felfolyamodása az egyháztanács 101/1888. számú végzése folytán reá kiszabott 50 frt pénzbírság megfizetése alól felmentése tárgyában.

Miután a csökmői egyháztanács szabályrendeletileg megállapította, hogy a gondnokság el nem fogadása esetén az illető 50 frt pénzbírságban marasztalendő el s ezen szabályrendelet jogérvényes, mennyiben ellene felfolyamodás sem a kellő időben sőt még azután sem adatott be ; miután továbbá Nagy D. József felebbezése olyakat nem igazol, mely a törvény 18. §-ában mint mentességi jogczim meg van állapítva : ennél fogva az egyháztanács határozata e helyen jóváhagyatik.

Miről Nagy D. József végzésileg értesítettik.

27-ik szám. Az élesdi ev. reform. egyháztanács Élesd mezőváros képviselő-testülete által folyó évi márczius hó 11-én hozott határozatot, melyben ez az egyháztanács és a községi főbíró közölt egy tanteremnek községi leányiskolai tantermül átengedése tárgyában kötött szerződést jóváhagyja — beterjeszti.

Miután az egyházmagye 85/888. számú végzése által megrendelt pótlás megtörtént, most már az ügy jóváhagyás végett fölterjesztetik az egyházkerülethez, utasítatván esperes annak eszközlésére.

28-ik szám. Biharvármegye alispánja mult év deczember hó 30-án 1856/1888. szám alatt kelt átiratában tudatja, hogy miután a gondnoki állás visszautasítása miatt 40 frt pénzbüntetéssel sújtott Cs. Szilágyi Sándor élesdi lakos időközileg a róm. kath. hitre áttért: nem tartja magát jogosítotttnak az eddigi egyházhatóság marasztaló határozatát végrehajtani.

Az ügy felterjesztetik az egyházkerülethez, hogy a hozott határozatnak felsőbb hatóság útján leendő érvényesítése iránt belátása szerint intézkedjék.

29-ik szám. Csák Máté nagyvárad-i ev. reform. lelkész bejelenti, hogy a nagyvárad-i egyházban küszöbön levő lelkészváltozás alkalmával a nagyvárad-ujvárosi lelkészi lakról az olasziba költözik, honnan az egyházmegyei levéltárat nem kezelhetvén, kéri magát a levéltárnokságtól fölmenteni.

Tekintettel a felhozott indokra, a kérelemnek hely adatik s az így megürült egyházmegyei levéltárnokságra Sulyok István nagyvárad-ujvárosi lelkész egyhangulag megválasztatik.

Miről Csák Máté, valamint Sulyok István végzésileg értesíttetnek; megbizatván előbbi, hogy a levéltár átadását annak idejében eszközölje s annak megtörténtéről ide jelentsen.

30-ik szám. Küldöttségi jelentés a közalapról segélyt kérő egyházak és lelkészek folyamodványai tárgyában.

A közalapról való segélyeztetésre ajánlatnak és pedig az egyházak közül:

1. Hegyközpályi iskolaépítés céljából . 300 frt.
2. Pósalaka, iskolaépítés és vétel „ . 100 frt.
3. Hegyköz-Száldobágy lelkészlak építhetése céljából 100 frt.
4. Hegyköz-Kovácsi ellenben, miután kérvényéből az tűnik ki, hogy melléképületekre szükségeltetnék — segélyeztetésre nem ajánlatik.

Lelkészek:

1. Bokros Benedek hegyköz-száldobágyi lelkész, tekintettel csekély fizetésére, népes családjára, ajánlatik . . 200 frtra.
2. Kecskeméthy Lajos lessi lel-

kész, tekintettel agg korára, csekély
fizetésére s népes családjára . . . 200 frtra.

3. Szathmári László, tekintettel
csekély fizetésére s egyháza szegény-
ségére 100 frtra.

4. Matolcsi János darvasi lelkész,
tekintettel agg korára, csekély fizeté-
sére, népes családjára s a mult évi
árviz által okozott veszteségeire . . 200 frtra.

5. Ács Endre m.-kakucsai lelkész,
tekintettel csekély fizetésére, népes csa-
ládjára s hosszas időn keresztüli bete-
geskedésére 200 frtra.

Rendkívüli államsegélyben való részeltetésre
ajánlatnak: Bokros Benedek hegyköz-száldobágyi
lelkész és Boór Károly pósalakai tanító.

31-ik szám. Kecskeméthy Lajos lessi ev. reform.
lelkész-tanító bejelenti, hogy az egyházi épületek biztosí-
tására, a hátralevő két évre, azaz 1889. és 1890-re az
összes díjfizetés 16 frt 90 kr., kéri ennek kifizetését.

Hivatkozással az egyházmegye 1880. évi
márczius havi közgyűlésének 49 számú végzé-
sére, utasittatik Nádudvary Lajos közpénztárnok,
hogy a megváltozott tűzbiztosítási díjat, 16 frt
90 krt szokott módon fizesse ki.

32-ik szám. Szappanos Károly és társai paptá-
másii lakosok kérvénye a párbérnek vagyon-aránylag leendő
megállapítása tárgyában.

A kérvény kiadatik a paptamásii egyházta-
nácsnak oly utasítással, hogy azt tárgyalván, első
fokulag határozzon felette s határozatáról a kér-
vényt első sorban aláírt Szappanos Károlyt —
társai nevében is — határozatának kézbesítése
mellett értesitse.

Miről a paptamásii egyház végzésileg érte-
sítettik.

33-ik szám. Küldöttségi jelentés a csökmői egy-
ház által eladott pusztá és haszonvehetetlen telek tár-
gyában.

Miután a kérdéses telek eladása az egyházi
törvények által előírt formások betartásával

eszközöltetett s annak további megtartása az egyház anyagi kárával történék: ennél fogva egyházmegyénk az eladást jóváhagyja s az ügyet végleges megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez fölterjeszti.

34-ik szám. A nagy-kerekii egyháztanács folyó évi február hó 21-én tartott gyűlésének 1. számú jegyzőkönyve mellett beterjeszti a közalap-hátralékosok kimutatását, mely szerint a hátralék fősszege 249 frt 10 kr., melyből bevehetetlenné vált 32 frt 30 krajczár s ebből marad fenn 216 frt 80 krajczár, a melyből a leengedni kért összeg 93 forint 60 krajczár s így tiszta követelés 123 forint 20 krajczár.

Az elengedni kért 93 frt 60 kr. hátraléki összeg leírása — tekintettel az egyháztanács által felhozott okokra — ezennel elrendeltetik.

A mi a behajtható hátralékokat illeti, azokra nézve elrendeli az egyházmegye a lelkész, valamint egyháztanács felelősségének kimondása mellett, hogy a f. évi szeptember hó 1-ig leendő behajtása iránt a szükséges intézkedéseket tegyék meg, annyival inkább; mert ellenkező esetben kényteleníttetnék az egyházmegye úgy a lelkész, valamint egyháztanács költségére bizottságot rendelni ki az ügy megvizsgálása, illetve rendbehozatala céljából.

Minthogy pedig az egyháztanács által kimutatott hátraléki összegek az esperesi napló számadásaival nem egyeznek, felhivatik az egyháztanács, hogy a különbözetre nézve espereshez felvilágosító jelentést tegyen.

Jelen végzés oly utasítással adatik ki nagy-kerekii lelkésznek, hogy azt felelősség terhe alatt elengedhetlen kötelességének tartsa az egyháztanáccsal közölni s arról, hogy az ezen végzést tudomásul vette, továbbá arról, hogy a hátralékok behajtása tekintetében minő megfelelő intézkedések tétettek: az espereshez folyó évi július hó 1-ső napjáig okvetlen jelentsen.

35-ik szám. A m.-keresztesi ev. reform. egyház jóváhagyás és megerősítés végett beterjeszti a lelkészi lak

ujbóli építése és a templom-torony kijavitása tárgyában több ízben, legutóbb f. évi márczius hó 13-án az egyháztanács és egyházközségi közgyűlés által együttesen hozott határozatot, mely szerint a szóban forgó építkezések 7100 frtért Vágner József m.-berényi építőmesternek kiadattak, továbbá az építkezési költségek fedezése és az egyház adósságainak törlesztése céljából a debreczeni ev. reform. főiskola pénztárából 5 év alatt visszafizetendő 6⁰/₁₀-kos 8000 frt kölcsön felvétele mondatott ki, végezetre a kölcsön összege a helybeli egyháztagokra föld-, ház- és kereseti állami adó arányában rendeltetett kivettetni oly módon, hogy a kik a folyó évben összes tartozásaikat leróvják, kamatot nem fizetnek, ellenben az e részbeni tartozásaikat későbbre halasztók 8⁰/₁₀ kamat fizetésére kötelezvék, hogy a felesleg 2⁰/₁₀-ból a kezelési költség fedezve legyen.

Miután az egyháztanács és egyházközségi közgyűlés határozata nem elkülönítve szerkesztetett, hanem a két egyházi hatóság közös üléséről egy jegyzőkönyv vétetett fel, miután továbbá az iratokból ki nem tűnik, ha vajjon az egyházközségi közgyűlési határozat az egyháztagok legalább fele részének részvétele mellett hozatott-e? annálfogva az egyházmegye a lelkészi lak ujbóli építéséhez és templom-torony javításához, nem különben a 8000 frt kölcsön felvételéhez a kért engedélyt ez uttal ki nem adhatja; tekintettel azonban egyrészt arra, hogy az építkezések szükséges voltáról meggyőződött, más felől arra, hogy a már a jelen év tavaszán megkezdetni szándékozt építkezés foganatosítását akadályozni szándéka nem lehet: felhatalmazza elnöklő esperest, hogy azon esetben, ha a törvény rendelte alaki eljárások megtartásával tartandó új egyháztanácsi és új egyház-községi közgyűlési határozatok fognak hozzá beterjesztetni, azokat a tervek és költségvetések kapcsán az egyházmegye nevében felsőbb jóváhagyás végett a főtiszteletű egyházkerületi gyűlésre pártolólág terjessze fel.

Miről Szabó Károly esperes, továbbá a bemutatott összes iratok visszaadása mellett a m.-keresztesi ev. reform. egyház végzésileg értesíttetnek.

36-ik szám. Előterjesztetik a nagyvárad-i ev. ref. egyháztanácsnak az egyház-községi közgyűlés által is elfogadott határozata, mely szerint a n.-várad-ujvárosi templom telkén egy új iskolai épület emelésére és az ottani régi iskolai épületnek bérházzá leendő átalakítására, — továbbá ezen 9500 frtba kerülő építkezési költségeknek fedezhetése és az egyház adósságainak kifizethetése, illetve convertálása céljából 6% kamattal 42 év alatt törlesztendő egy 18000 frtos és 15000 frtos, összesen 33000 frt kölcsönnek felvehetésére kér engedélyt.

Tekintetbe véve, miszerint a községi iskolai helyiségül 1300 frt évi bér mellett a város által kibérelt régi újvárosi iskolai épület hatóságilag használhatatlannak sőt bezárandónak mondatott ki, s így az egyháznak ezen eddigi tekintélyes jövedelme kérdésessé van téve, tekintetbe véve továbbá, hogy az új iskolai épületnek a bemutatótt és legszolidabb alapon nyugvó terv szerinti felépítése esetén a városi hatóság az eddiginél legalább 400 frttal több évi bért ajánlott meg s ezen új, diszes iskolai épület által az egyház vagyona nem csak tetemesen nyer értékében, hanem a miatt, hogy leginkább az ev. reform. egyháztagok gyermekei által látogatattik és a lelkészi lak mellett leendő, még községi iskolai célra használása ideje alatt is némileg felekezeti jellegével fog birni, ezen felül a bérházzá átalakítandó régi iskolai helyiség jövedelme is fokozza az egyház bevételeit, — tekintetbe véve, hogy a hagyatéki leltár szerint 36000 frtra becsült Kola-féle háznak tulajdona és ezzel járó tekintélyes jövedelem biztosítása éretik el az egyháznak ezen ház tulajdonával átvállalt régibb, terhesebb adósságainak konvertálása által, s az előnyös kölcsönnel az egyház anyagi zavaraiból szabadul meg, tekintetbe véve végezetre, miszerint a törvény rendelte alaki eljárások pontos megtartásával egyhangulag hozott egyháztanács-i határozatokat az egyháztagok több mint fele számban egybegyűlt közgyűlése is egyhangulag elfogadta és magáévá tette : — mindezen indokoknál fogva

az egyházmegye a maga részéről örömmel járul beleegyezésével ahhoz, hogy a nagyvárad ev. reform. egyház új iskolai épületet építtessen, a régít bérházzá átalakíthassa, továbbá az építkezési költségek fedezhetése és az egyház adósságainak convertálása czéljából 6% kamattal 42 év alatt letörlesztendő egy 18000 frtos és 15000 frtos, összesen tehát 33000 frtos kölcsönt vehessen fel és az összes iratokat felsőbb jóváhagyás végett a főtiszteletű egyházkerületi gyűlésre pártolólág felterjesztetni rendeli: a felterjesztés eszközlésével esperes megbizatván.

Mely határozat Szabó Károly esperessel és a n.-várad ev. reform. egyházzal közöltetik.

37-ik szám. Gaál József nagy-tótfalui ev. ref. előkönyörgő s állami tanító előterjesztvén, hogy az 1887. évi október 4-ike óta foglalta el jelen állását, kéri magát véglegesen megerősíttetni.

Az egyházmegye és a vallás- és közoktatásügyi miniszterium között fenálló szerződés, mely szerint bizonyos feltételek alatt a n.-tótfalui állami iskola tanítóját az egyházmegye van jogosítva kinevezni. — az 1891-ik évi augusztus 31-én lejárandó levén, ezen iskola jövő fentartása a szerződés lejárta után bekövetkezendő elkatározástól függ, annál fogva az egyházmegye a jelenlegi állapot fentartása mellett a folyamodót tanítói állásának állandósítása iránti kérelmével elutasítja.

Miről folyamodó Gaál József bemutatott tanítói oklevele visszaadásával végzésileg értesíttetik.

38-ik szám. A pusztajlakai ev. reform egyház előljárósága kéri az ottani ev. reform. iskolába tanítóul elválasztott és működését 1888 évi szeptember 1-én megkezdett Gere Miklósnak állásában való végleges megerősítését.

Nem is említve, hogy a jelen egyházmegyei közgyűlés folyama alatt említett tanító fegyelmi-
leg vétkesnek mondatott ki, miután működésének megkezdésétől fogva még az egy év le nem járt és az egyházmegyei látogató küldöttség je-

lentéséből, miként működésének eredményéről az egyházmegye tudomást még nem szerezhette.

annálfogva Gere Miklós p.-ujlaki ev. ref. tanítónak ideiglenes minősége továbbra is fenn-tartatik.

Mely határozat a p.-ujlaki ev. reform. egyházzal közölni rendeltetik.

39-ik szám. Előterjesztetik a m. telkii ev. ref. egyháztanácsnak 1887. évi május hó 1-én 4. sz. hozott határozata, — mely szerint az illető belhivatalnokok be-leegyezésével a jelenlegi lelkész és tanító hivataloskodásuk idejére a természetben kiszolgáltatandó tűzifa-javadalom készpénzzé változtatot át, szekerenként 70 krjával.

Minthogy a természetben kiszolgáltatandó javadalmaknak készpénzzé változtatása által az illetmény kiszolgáltatása szükségképen megkönnyítettetik, s minthogy a szóban forgó átváltoztatás a belhivatalnokok és az egyházközség közös megegyezésével jött létre: — annálfogva az egyházmegye az egyháztanács jelen határozatát a szokásos 5 évre jóváhagyja és felsőbb megerősítés végett a főtiszteletű egyházkerületre pártolólalag felterjeszti.

Miről a felterjesztés eszközlése Szabó Károly esperes végzésileg értesítettik.

40-ik szám. A csatári ev. ref. egyháztanács előterjesztvén, hogy Fazekas Lajos és Lengyel Károly ottani tanítók részéről Bedő Károly lelkészük ellen izgatás vétsége miatt vád emeltetett, azonban lelkészük a n.-várad kir. törvényszék büntető bíróságnak bemutatott végzése szerint a vád alól felmentetett: — kérik tehát nevezett tanítókat, mint alaptalan vádaskodókat fegyelmileg megbüntetni.

41-ik szám. Kapcsolatosan előterjesztetik ugyancsak a csatári ev. ref. egyháztanács kérvénye, melyben Lengyel Károly tanító ellen erkölcstelen magaviselete miatt fegyelmi vizsgálatot kér.

Az egyházi törvények 266. §-ának rendelkezéséhez képest mindkét rendű panaszlevél kiadatik Szabó Károly esperesnek, mint a fegyelmi bíróság enökének megfelelő intézkedés végett.

Miről esperes és a csatári ev. ref. egyház végzésileg értesítettnek.

42-ik szám. A pósalakai ev. ref. egyháztanács megerősítés végett beterjeszti az ottani ev. ref. egyház takarékmagtár alapszabályait.

Mielőtt az egyházmegye a bemutatott alapszabályok érdemleges birálatába bocsátkoznék, azt Hegyesi Márton egyházmegyei tanácsbíró és Kocsis József egyházmegyei gyámpénztárnokból álló küldöttségnek oly felhívással adja ki, hogy azt átvizsgálva, a legközelebbi egyházmegyei közgyűlésre véleményes jelentésük kíséretében terjeszszék vissza.

Miről Hegyesi Márton az alapszabályok kiadása mellett, továbbá Kocsis József végzésileg értesítettnek.

43-ik szám. Előterjesztetik Cziráki János és több lessi ev. ref. egyháztagnak panaszlevele, — melyben előadván, hogy Kecskeméthy Lajos ottani ev. ref. lelkész tanító a tanítás terén gyermekeikkel csaknem semmire sem halad, némelyeket a tandíj nem pontos fizetése miatt az iskolából kicsap, — a tanórák ideje alatt a tanköteles gyermekekkel tengeri morzsolást és egyéb házi dolgokat végeztet, — kéri hogy az egyházközségükbe a rendszeres tanítást az egyházmegye eszközölje ki.

Ezen kérvény Szabó Károly esperesnek az egyházi törvények 266. §-ának rendelkezéséhez képest oly felhívással adatik ki, hogy mindenek előtt panaszlott lelkész nyilatkozatát bevévén: az ügy vizsgálatával az egyházlátogató küldöttséget bizza meg.

Mely határozat Szabó Károly esperessel és Cziráki János lessi ev. ref. egyháztaggal panaszkodó társai nevében is közölni rendeltetik.

44-ik szám. Elnökség felhívja a közgyűlést jelen gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése végett bizottság kiküldése iránt.

A hitelesítés eszközzésével Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok elnöklete alatt Hegyesi Márton és Mezey Mihály világi tanácsbírákból,

továbbá Csák Máté n.-váradi ev. ref. lelkészből
és az előterjesztő jegyzőkből álló küldöttség ezen-
nel megbizatik.

Az 1. 3. és 5-től 13 számig	jegyzette Szigeti Elek.
A 2. 4 és 13-tól 24 „	„ Nagy Sándor.
A 24-től 35 számig	„ Rác Mihály.
A 33-től 44 „	„ Miskolczy Árpád.

*A bihari ev. ref. egyházmegyei bíróság
1889. évi ápril hó 10. és 11-ik napjain
N.-Váradon tartott ülésének*

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

Jelenvoltak: Szabó Károly esperes és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Biró János, Csillag Lajos, Szemes László és Szigethi Elek egyházi, továbbá Kiss Elek, Pappszász Károly, Mezey Mihály és Hegyessi Márton világi tanácsbírák és Miskolczy Árpád egyházmegyei világi jegyző.

1-ső szám. Előterjesztetett Szemes László egyházi és Kiss Elek világi tanácsbíráknak, mint a Gere Miklós volt h.-k.-pályii, jelenleg p.-ujlaki tanító ellen sikertelen tanítás miatt az egyházmegye 1888. évi 60. számú végzésével elrendelt fegyelmi vizsgálat teljesítésével megbízott küldöttségnek véleményes jelentése, a vonatkozó összes iratokkal együtt.

A jelenvolt panaszlott tanító elnöki felhívásra beadott írásbeli nyilatkozatához ragaszkodását fejezve ki, szóval előterjeszti, hogy elismeri, miként a legközelebb lefolyt évben, testvéreinek elhalálozása és e miatt bekövetkezett anyagi zavarainak rendezése czéljából, hazulról több ízben és huzamos ideig távol volt, azonban neje értvén a tanításhoz, távollétében neje az iskolás gyermekeket oktatta és reájok felügyelt. Az iskola mulasztó tanköteles gyermekek névsorát a községi bírónak annak idejében beadta s tudomása szerint 12 frt 50 kr. birság be is folyt.

Az ezen ügybeni bíróság a fent nevezett vizsgáló bizottsági tagok kihagyásával, Szabó Károly és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Biró János, Csillag Lajos és Szigethi Elek egyházi, továbbá Pappszász Károly, Mezey Mihály és Hegyessi Márton világi

tanácsbírókból megalakulván: az egyházi törvénykezési rendtartásban előírt alaki eljárások megtartása mellett következőleg:

I t é l t :

Gere Miklós volt h.-k.-pályii, jelenleg p.-uj-laki ev. ref. tanító ellen, az egyházi törvények 257. §-ának e) és h) pontjai alatt elősorolt fegyelmi esetek, t. i. hivatali kötelességének elhanyagolása, továbbá az egyházas tekintélyt lealacsonyító és a tanítói állás méltóságát sértő magaviselet, a megtartott vizsgálat eredménye szerint beigazolvva lévén, ezekben vétkesnek mondatik ki és az egyházi törvények 246. §-ának b) pontja értelmében feddésre ítéltetik s egy-szersmind az ezennel 9 frtban megállapított vizsgálati költség viselésében elmarasztaltatik, köteles lévén ezen összeget a mai naptól számitandó 15 nap alatt az azt előlegező egyházmegyei pénztárba befizetni.

I n d o k o k :

1-ör. Részint panaszlott önbeismerése, részint a vizsgálat eredménye által, minden kétséget kizárólag be van igazolva, hogy magán ügyei miatt, tanítói hivatali kötelességét nagy mérvben elhanyagolta s így az egyházi törvények 257. §-ának e) pontja szerint minősített fegyelmi vétséget követett el.

2-or. Az espereshez beadott nyilatkozatában a fentebb érintett anyagi zavarán felül a tanítás elhanyagolására nézve azt adván panaszlott elő, hogy vagy 5—6 hétig az iskolai helyiség mesteremberek és ezek szerszámai által volt elfoglalva és ezen felül a himlőjárvány miatt is szünetelt az iskola, — miután ezen állításai a kihallgatott egyház tanácsosok által határozottan megczáfoltattak s a vizsgálat eredménye szerint csak is egy mesternek, kis helyen elférő pár darab szerszáma volt az iskolai helyiségben elhelyezve, a himlőjárvány pedig nem az állítása szerinti 1887. év őszén, hanem az 1887. évi decz. 3-tól

1888. évi január 3-ig volt s így ezen valótlan állításaival panaszlott az egyházi törvények 257. §-ának h) pontjába ütköző, az egyházas tekintélyt lealacsonyító és a tanítói méltóságot sértő fegyelmi cselekményt követte el.

3-or. Enyhitő körülményül vétetett panaszlottnak a büntetés kiszabásánál, hogy a vizsgálat eredménye szerint az előtt vagy 5 évig a h.-k.-pályii állásán, kielégítő eredménnyel tanított és az illető lelkész szóbeli jelentése szerint a pusztajlakii jelenlegi tanítói állásában jó eredménnyel működik.

4-er. Végezetre, miután az eljárásra panaszlott tanító fegyelmileg vétkesnek minősített mulasztása és cselekménye szolgáltatott okot: a vizsgáló bizottság részére megállapított napi és fuvar költségek megtérítésében is elmarasztalendő volt.

Mely ítélet az egyházmegyei közgyűlésen meghirdettetvén, abba a jelenvolt panaszlott szóbelileg bele nyugvását jelentette ki, mihez képest világi elnök által nevezett Gere Miklós a közgyűlés színe előtt szóval megfeddetett s ekként az ítélet végrehajtatott. Mely ítélet kivonatban Nádudvari Lajos közpénztárnokkal közölni rendeltetik.

2-ik szám. Pető A. Mihály és társai bojti egyháztagoknak Nemes Pál ottani volt tanító elleni fegyelmi panasza tárgyalás alá vétele alkalmából Csillag Lajos egyházmegyei egyházi tanácsbíró azon indokból, mivel a vizsgálat során tanuképen kihallgattatott, Hegyesi Márton egyházmegyei világi tanácsbíró pedig, mint eljáró vizsgáló bizottsági tag kihagyatván; — a bíróság Szabó Károly esperes és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Bíró János, Szemes László és Szigethi Elek egyházi, továbbá: Kiss Elek, Papszász Károly és Mezey Mihály világi tanácsbírákból alakult meg, mely bíróságnak mindenek előtt zárttá nyilvánított, azonban úgy panaszlottnak, valamint panaszlók képviselőjében Pető A. Mihálynak és Cs. Fekete Sándornak és 2—2 tanúknak behívása mellett tartott

ülésében felolvastatott a panasz levél, mely szerint nevezett volt tanító, a köz-szemérmet és erkölcsiséget mélyen sértő oly cselekményekkel vádoltatik, melyek nem csak fegyelmi, hanem bünfenyítő uton is, megtorlást igényelnek, ezen felül a tanítás elhanyagolása miatt is panaszoltatik, továbbá előterjesztett panaszlottnak ezen panaszlevélre adott nyilatkozata, nem különben Benedek László egyházi, és Hegyesy Márton világi tanácsbírák, mint az egyházmegyei elnökség által kiküldött vizsgáló küldöttségi tagok által 1888. évi december 2-án felvett vizsgálati jegyzőkönyv, és azt betérjesztő véleményes jelentés, az összes vonatkozó iratokkal együtt.

Végül világi elnök felhívta ugy panaszlottat, valamint panaszlók képviselőit, hogy ha van még valami szóbeli előadni valójuk, azt jogositva vannak szóval előterjeszteni.

Mire panaszlott szóval előterjeszti, hogy 15 év óta volt Bojton folytonosan tanító, 14 év alatt irányában az egyház tagok részéről hasonló ingerültséget nem tapasztalt. Mostani ellenei fellépését annyi egyháztagnak, másnak nem tudatdonithatja, mint annak, hogy a fő vádló Pető A Mihály nekie haragosa, részint mivel a leányának a lábát egy izben kényszerrel megmosatta, részint mivel a sógorát akarná helyébe alkalmaztatni; s ezen célja kivitele céljából a bojti egyháztagnak házról-házra feljárta. A tanítói állásáról pedig azért mondott le, ügyének bírósági eldöntése előtt, mivel az ellene elkövetett ezen lázítás miatt a szülők gyermekeiket az iskolába nem járatták, de magát a felhozott vádak ellenében ezuttal is teljes ártatlannak nyilvánítja.

Panaszlók, a vádleveleikben foglaltakhoz ismételve ragaszkodásukat fejezván ki, kérik pótlólag a vizsgáló bizottság által ki nem hallgatott Csizmadia Sándornak tanuképeni kihallgattatását, mely kérelmet a bíróság teljesítvén, nevezettnek kivett vallomása NB alatt az iratokhoz csatoltatik.

Ezek után a bíróság, az egyházi törvénykezési rendtartásban előírt alaki eljárások megtartása mellett a következőleg :

V é g z e t t :

Miután panaszlott Nemes Pál bojti ev. ref. tanító, még az 1888 év december havában

állásáról lemondott, s így a jelen egyházmegyei bíróság hatásköre alá nem tartozik:

Annálfogva a fegyelmi eljárás ellene beszüntetik, és a 27 frt 55 krban ezennel megállapított vizsgálati költség az egyházmegyei közpénztár terheül nyilváníttatik

I n d o k o k :

1 ör. Az egyházi törvények 244. §-a szerint, az egyházmegyei bíróság, mint első foku bíróság van hivatva itélni, a tanítók által elkövetett fegyelmi vétségek felett, s a mennyiben panaszlott a bojti ev. ref. tanítói állásáról véglegesen lemondott, az egyházmegyei bíróság által fegyelmileg büntethető nem volt.

2-or. A panaszlók által felhozott súlyos vádakat, sem az eljáró vizsgáló bizottság, sem ezen egyházmegyei bíróság, bebizonyítottak nem találja, mert a közerkölcsiség és közszeméren ellen állítólag elkövetett cselekményei, az iskolás leánygyermekek előadásain felül, semmivel sem bizonyíttatnak, azon vád pedig, hogy Vékony Zsuzsána 9 éves leány gyermekén erőszakot kísérelt meg, szintén alaptalannak tűnik ki, mivel a b.-ujfalui kir. járásbíróságnak 1889, évi márczius hó 30-án 884/889 B. f. sz. a. hozott, az iratokhoz hiteles másolatban csatolt végzéséből kitűnőleg panaszlott tanító, a nevezett leány gyermek atyja Vékony Mihály ellen, ezen hirterjesztéseért, rágalmozási pert indított, és a bíróság előtt Vékony Mihály állítását visszavonta és hireszteléseért engedelmet kért. De különben is ezen súlyos vádoknak tárgyalása, és bebizonyítás esetén büntetése a polgári büntető bíróság hatásköréhez tartozik a mely utnak igénybe vétele panaszosok előtt nyitva áll.

3. A tanítás elhanyagolása miatti panasz pont megczáfoltatik, úgy a helybeli lelkész, mint a kihallgatott egyháztanácsosok nagyobb részének vallomásai által.

4-er. Miután a fegyelmi panasz még az 1888. év augusztus havában adatott be és a

panaszlott tanító lemondása folytán mondatott ki a fegyelmi eljárás mellőzendőnek, sem a panaszlott, sem a panaszlók a vizsgálati költségek megtérítésében elmaraszthatók nem voltak, hanem annak viselését az egyházmegyei közpénztár terhére kellett utalni.

Mely végzés az egyházmegyei közgyűlésen, és az érdekelt felek előtt meghirdettetvén, az ellen panaszlók képviselőjében Pető A. Mihály felebbezést jelentett be; mihez képest világi elnök által tudtára adatott, hogy felebbezési indokait, a mai naptól számított 15 nap alatt az espereshez beadhatja.

Mely végzés Pető A. Mihály, bojti egyházztaggal panaszkodó társai nevében is és Szabó Károly esperessel közöltetik.

3-ik szám. Elnök esperes előterjeszti, hogy az egyházmegye 1888. évi 60. sz. végzése szerint Vári János k.-n.-révi lelkész vallástanítói minőségében teljesen eredmény nélkül működén, ellene hivatalból fegyelmi eljárás rendeltetett el; ennek folytán a nevezett lelkészt nyilatkozatra híván fel, azt további intézkedés végett bemutatja.

Azon körülmény előre bocsátása után, hogy ezen ügyben a bírósági tagok közül senki érdekelve nincsen, az összes jelenvoltakból megalakult egyházmegyei bíróság a következőleg

Végzett:

Miután panaszlott lelkész a révi állami iskolaszék által kiállított hivatalos bizonylattal igazolja azt, hogy a heti vallási tanórákat pontosan megtartotta, s így fegyelmi eljárás útján megtorlandó mulasztást és hivatali hanyagságot el nem követett: — annál fogva a fegyelmi büntetés alól felmentetik.

Minthogy azonban az egyházlátogató küldöttség jelentéséből meggyőződött ezen egyházmegyei bíróság arról, hogy vallástanítói működésének egyáltalában sikere nincsen, mely eredménytelenség annyival sajnosabb, mivel a szóban forgó egyház helyrajzi fekvésénél fogva, úgy az ev. ref. egyház, mint a magyar nyelv tekinteté-

ben missio szerepre van hivatva: ugyanazért a jelen ügy Szabó Károly espereshez oly megbízással tétetik át, hogy a k.-n.-révi egyházban, a vallástanítás eredménytelenségét egyházközigazgatási uton elhárítani igyekezzék.

Mely végzés világi elnök által az egyházmegyei közgyűlésen meghirdettetvén, Szabó Károly esperessel közölni rendeltetik.

4-ik szám. Előterjesztetik a Zétényi János n.-szántói lakos és több társai által Józsa Gábor n.-szántói ev. ref. lelkész ellen emelt panasz ügy, az egyházmegyei bíróság 1888. évi ápril 6-án 6. sz. a. kelt pótlást rendelő végzése folytán kiküldött Szemes László egyházi és Ertsey Dezső világi tanácsbíráknak, mint vizsgáló bizottsági tagoknak véleményes jelentésével együtt.

A tárgy megismertetésére szolgáló összes ügyiratok felolvasása után, elnök felhívta panaszlottat, és a beidézt és nagy számban megjelent panaszlókat, esetleges szóbeli előterjesztések megtételére. Mire:

Panaszlott lelkész előadja, hogy ezuttal is ragaszkodik az espereshez beadott írásbeli nyilatkozatához, és a súlyos vádak tartalmazó panaszlevél minden pontját alaptalannak nyilvánítva, ismételve állítja, hogy Gyémánt Sámuel jószántából adta a kórólopás vádja alól őt felmentő korábbi bizonyítványt, és hogy a kérdésben forgó dohányt Tokár Imre és Kiss Mihálytól kapta; hogy a pótvizsgálat során, Gyémánt Sámuel, Lindenfeld Dávid és Kiss Mihály őt terhelő vallomást tettek: annak indokát felvilágosítani nem képes.

Panaszlók képviselőiben Zétényi János és Zétényi Imre kijelentik, hogy a vádlevélben foglaltakhoz ezuttal is ragaszkodnak, s kéri panaszlott lelkésznek egyházközségükből való multhatatlan eltávolítását.

Ezek után a bíróság Szemes László egyházi tanácsbíró mint eljáró vizsgálóbizottsági tag kihagyása mellett Szabó Károly esperes és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Biró János, Csillag Lajos és Szigethi Elek egyházi, továbbá Kiss Elek, Mezey Mihály és Hegyessy Márton világi tanácsbírákból megalakulván, visszavonult, és az egyházi törvénykezési rendtartásban előírt alaki eljárások megtartása mellett következőleg

I t é l t :

Panaszlott Józsa Gábor n.-szántói ev. ref. lelkész, az ellene emelt vádak alól, részben mivel a vizsgálat eredménye szerint minden kétséget kizáró bizonyossággal beigazolvva nem lettek, — részben, mivel az egyházi törvények 307. §-a értelmében, még beigazolás esetén is elévülés tárgyát képeznék, — ezennel felmentetik, és panaszkodók a 73 frt 12 krt költségek egyetemleges megfizetésében elmarasztaltatnak; kötelesek levén ezen összeget ezen ítélet jogerejüvé emelkedésétől számítandó 15 nap alatt az azt előlegező egyházmegyei közpénztárba befizetni.

I n d o k o k :

1-ör. Vád emeltetik panaszlott ellen, hogy az 1885-dik évben a Gyémánt Sámuel által bérelt cserepes pusztáról dohányt lopott, s a vele találkozó és a dohányt tőle elvenni akaró Lindenfeld Dávid ispánnal dulakodást folytatott. — Ezen súlyos vádat Lindenfeld Dávid, Pántye Mihály és Deli Sándor vallomásai látszanak igazolni, azonban a panaszlott lelkész azt állítja, hogy a dohányt Takár Imre és Kiss Mihály dohányosoktól kapta, mit a most nevezettek is igazolnak, de a dohány mennyisége tekintetében, melynek valódi mennyisége és súlya megállapítva nincsen, a Lindenfeld Dávid és ezen dohányosok vallomása eltér, s így a dohány lopás vádját az egyházmegyei bíróság beigazoltnak nem találta.

Az ezen kérdéssel kapcsolatos dulakodás, és azon körülmény, hogy a dohány tulajdonosok dohányosaitól a dohánynak elfogadása nem csak a kincstár, hanem a dohánytermelők érdekében is köztörvény által tilalmas, különösen a lelkészhez nem illő maga viselet ekként fegyelmileg büntetendő cselekményt képeznének ugyan, azonban ezek büntetését az egyházmegyei bíróság a zsinati törvények 307. §-a alapján elévülteknek találja.

2-or. Vádoltatik panaszlott lelkész, hogy az

1885. év őszén, Gyémánt Sámuel földjéről egy szekér tengeri kórót és csuhát akart el lopni, azonban Kiss Mihály csősz által az udvarra bekisértetett és a tárgyak szekeréről lerakattak. Ezen vádpontra Lindenfeld Dávid és Kiss Mihály terhelő vallomásai ellenében nevezett lelkész azt adja elő, hogy neki a szóban forgó kórót Gyémánt Sámuel maga igérte és ezt a most nevezett az 1888. évi február hó 25-én felvett vizsgálati jegyzőkönyhöz csatolt nyilatkozatával, Gyémánt Sámuel önmaga is beismeri, továbbá Lindenfeld Dávid az 1885. évi október 11-kén kiadott bizonyítványában azt igazolja, hogy midőn ezen kóró vitelt gazdája Gyémánt Sámuelnek bejelentette, ez azt mondotta nekie, hogy a lelkésznek ő igérte a kórót, s így azt jogosan vitte el, csak abban hibázott, hogy a vitel idő pontját előlege sen be nem jelentette.

Ellenben Gyémánt Sámuel az 1889. évi Febr. 24-én felvett tanukiballgatási jegyzőkönyv szerint, később a vád valódiságát igazolja, és ezen nyilatkozatára a fogadalmat is letette, mondván, hogy a korábbi nyilatkozatot a Józsa Gábor kérésére, ennek papi állására tekintetéből és családja iránti szánalomból adta ki. Ily különböző időben, különböző módon tett, s egymással ellentmondó tonuságtételt tehát az egyházmegyei bíróság elegendő bizonyítéknak nem tartott, egy hivatal vesztést maga után vonó súlyos vád bebizonyítására.

3-or. Vádoltatik nevezett lelkész, hogy zöld dohány lopás, és annak a templom padlásán száritás gyanuja alatt állván, Lindenfeld Dávid ispánnak, a saját közbejötte mellett a templomot megvizsgáltatni engedte, mely cselekménye lehet ugyan helytelen, hogy ezt helyhatósági közeg közbejötte nélkül követte el, de nem képez fegyelmi vétséget.

4-er. A panaszlevél 4. és 6. pontjai alatt elősorolt vádak, t. i. az 1882-dik évben Szőke Ferencz gyermekének keresztelésnél váarakozta-

tása, és a Pető Lajosné kereszt anyja által vitt gyermeknek az istállóból kijövet mosdatlan kézzel való keresztelése, teljesen elévülván, a fegyelmi büntetés tárgyát nem képezik.

5-ör. A panaszlevél 5. 7. 8. 9. 10. és 11. pontjai alatt elősorolt vádak, t. i. a Hajdu Istvánnénak palástosan való tetteges bántalmazása, a Kis Sándor tanító földjével szemben levő bükönynek jogtalan hazavitele, a szalárdi erdőből állítólagos fa-lopás az iskola építésből fent maradt 5 szál deszkának, és fa daraboknak, jogtalan elsajátítása, a régényi pusztai földről állítólagos tengeri csuha lopás, és végül a Szabó Mihály ellopott zöld luczernájának a kutató községi Előljáróság által a lelkész lakásán történt megtalálása, a panaszlott lelkész határozott tagadásával szemben, épen semmivel sem bizonyíttatnak, sőt a fa lopást hiresztelő egyén rágalmazás miatt a Nvárad vidéki jbiróság által el is ítéltetett.

6-or. Miután az eljárásra a panaszloknak a lelkész elleni súlyos és be nem igazolt vádjai szolgáltatnak okot; a vizsgáló bizottság részére megállapított költségek megtérítésében elmarasztalandók voltak.

A jelen ítélet végrehajtásával Szabó Károly esperes oly felhívással bizatik meg, hogy az ítélet jogerejüvé emelkedése után intézkedjék a 73 frt 12 krnak a panaszosoktól leendő behajtása és az azt előlegező egyházmegyei közpénztár részérei visszatérítése iránt. — Mely ítélet az egyházmegyei közgyűlésen meghirdettetvén, abba panaszlott lelkész szóval bele nyugvását jelentette ki, panaszlott pedig ellene felebbezést jelentvén be, Zétényi Jánossal panaszkodó társai nevében is, az ítélet írásban, azon szóval is tudtára adott megjegyzéssel rendeltetik közöltetni, hogy joga van a mai naptól számított 15 nap alatt felebbezési indokait az espereshez beadni.

Végül ezen ítélet Szabó Károly esperesnek, és Nádudvari Lajos közpénztárnoknak is kiadatni határoztatik.

5-ik szám. Olvastatott Csillag Lajos egyházi és Ertsey Dezső világi tanácsbírák, mint kiküldött vizsgáló bizottsági tagoknak véleményes jelentése az ártándi ref. egyháztanács által V. Nagy Imre volt egyházi gondnok számadása ellen emelt nehézmények miatt folyamatba tett fegyelmi ügyben.

Az ügy felvilágosítására szolgáló ügyiratok felolvasása után, elnökség felszólította a megidézés folytán megjelent panaszlottat és a panaszló egyháztanács képviselőjében megjelent Zsigmond Ferencz ev. ref. lelkészt, esetleges szóbeli előterjesztéseik megtételére, kik is mindketten a vizsgálat során előadottakhoz való ragaszkodásukat fejezték ki, a panaszló lelkész kijelentvén azt, hogy panaszlott gondnok, a vizsgálat során megállapított és terhére rótt 22 frt 76 krból időközben 4 frtot kifizetett, s így az egyház irányában jelenlegi tartozása 18 frt 76 kr.

Az ezen ügybeni bíróság, az időközben eltávozott egyházmegyei gondnoknak, és a fent nevezett eljáró vizsgáló bizottsági tagoknak kihagyása mellett Szabó Károly esperes és Kiss Elek legidősebb világi tanácsbíró elnöklete alatt Biró János, Szemes László és Szigethi Elek egyházi, továbbá Papszász Károly, Mezey Mihály és Hegyesi Márton világi tanácsbírákból megalakulván, az egyházi törvénykezési rendtartásban előírt alaki eljárások megtartása mellett a következőleg

I t é l t :

Miután panaszlott V. Nagy Imre, úgy a vizsgálat, valamint a jelen tárgyalás során ön maga elismerte, hogy az egyháztanácsnak a számadásra tett észrevételeihez képest, több rendű bevételi tételeket kihagyott, a számadási naplójából, azonban ezen mulasztását, nem szántszándékos rossz okaratuságának, hanem a kellő képzettség hiányából folyó tévedéseinek kívánja felróvni, mely töredelmes bevallása panaszlottnak, a kötelesség mulasztását, illetve hanyagul teljesítését ki nem menti, hanem csak a büntetés kiszabásánál birhat enyhítő körülményül: — annál fogva V. Nagy Imre ártándi volt ev. ref. egyház gondnok az egyházi törvények 257. §-ának e) pontja szerint minősített fegyelmi vétségben vét.

kesnek mondatik ki, és ezért a fent forgó enyhítő és azon körülmény tekintetbe vételével, hogy időközben állásáról lemondott, az egyházi törvények 246. §-ának b) pontja értelmében fedésre, az egyháznak okozott, és még meg nem térített 18 frt 76 kr számadási hiánynak, valamint a vizsgáló bizottság részére ezennel 11 frt 20 krban megállapított eljárási költségnek megtérítésére ítéltetik, köteles levén a 18 frt 76 krt az ártándi ev. ref. egyháznak a 11 frt 20 kr eljárási költséget pedig az azt előlegező egyházmegyei közpénztárnak, a mai naptól számítandó 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe alatt megfizetni.

Mely ítélet végrehajtásával Szabó Károly esperes megbizatik.

Ezen ítélet világi elnök által az egyházmegyei közgyűlésen meghirdettetvén, abba ugy a panaszló egyház képviselője, valamint panaszlott szóval bele nyugvását jelentette ki, mihez képest világi elnök által szóval megfeddetett, és ekként az ítélet végrehajtatott

Jelen határozat Szabó Károly esperesnek, Nádudvari Lajos közpénztárnoknak és az ártándi ev. ref. egyháztanácsnak kézbesíteni rendeltetik.

Mindezen bírósági számokat jegyzette :

Miskolczy Árpád, jegyző.

Betűrendes tárgymutató

*az 1889. évi áprilisi egyházmegyei gyűlés
jegyzőkönyvéhez.*

Ártándi lelkész, szabálytalan szavazás miatt 1 frt bir- ságban elmarasztaltatik	4
Bartos Gyula j.-hodosi földbirtokos adománya föltétellel elfogadtatik, a j.-hodosi egyház adománylevél kiállit- tatására utasittatik.	24

Benedek László iránt elismerés nyilvánittatik	1
„ lemondása tudomásul vétetik, tanácsbirói helye betölteni rendeltetik, helyette egyh. ker. kép- viselő a gyűlés folyamán választassék	6
Bíró János egyh. ker. képviselőül választatik	10
Boros Sándor iránt elismerés nyilvánittatik	1
Csák Máté számvevőszéki tagul választatik	7
„ a lemondott Dombi Lajos helyett tanügyi bizottsági jegyzőül állandó szavazat bontó bizottsági tagul, tanítási nyugdíj ügyeket intéző bizottságba egyh. képviselőül választatik	8
Csák Máté egyhm. levéltárnokságról lemond	29
Csökmői pusztatelek eladása jóváhagyatik stb.	33
Daróczi József h.-k.-ujlaki tanító 50 éves hivatalosko- dása alkalmából üdvözöltetik	1
Doma Gyula csökmői s. lelkész bekebeleztetik	1
Dombi Lajos volt n -váradai lelkész iránt elismerés nyil- vánittatik	1
Élesdi ref. egyház által, egy tanteremnek, községi is- kolai célra átengedése jóváhagyatik s a kerületre felterjesztetik	27
Ember Károly furtai lelkész 50 éves hivataloskodása alkalmából üdvözöltetik	1
Esperes jelentése egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetik	1
Esperes számadása jóváhagyatik	3
Fazekas Lajos elleni fegyelmi kérvény esperesnek intéz- kedés végett kiadatik	40 41
Dr. Fazekas Imre az ügyészi teendőkkal ideiglen meg- bizatik	9
Gáál József előkönyörgő véglesítése, ez idő szerint nem lehetséges	37
Gere Miklós állandósítása, az egyh. látogatóság jelen- tésétől tétetik függővé	38
H.-K.-Pályi egyház adás-vételi, építkezési, kölcsönvételi ügye megerősítettik, s az egyh. ker. terjesztetik	19
Kiss Elek fiókegyházi ügyek bizottságába tagul vá- lasztatik	18
Kiss Antal darvasi s. lelkész bekebeleztetik	1
Koncz Sándor bojti s. lelkész	17
Könyvtári számadás 1888. évről jóváhagyatik	3

Könyves János vasárnapügyi bizottsági elnök lemond, helyére Csillag Lajos választatik	22
Közalap bizottság jegyzőkönyve véleménye elfogadtatik	5
Közalap és államsegélyre egyházak, illetve lelkészek és tanítók ajánltatnak	30
Közpénztári számadás jóváhagyatik	3
Közpénztári alapszabályokra vonatkozó javaslat bizott- sághoz utasittatik	23
Lelkészgyámoldai számadás 1888. évről jóváhagyatik	3
Lessi egyház tűzbiztosítási díja kifizetésére közpénz- tárnok utasittatik	31
Lessii lelkész-tanító ellen emelt panasz ügy Szabó Ká- roly esperes útján az egyházlátogatósághoz tétetik	43
Lévai Mihály j.-hodosi lelkészül megerősittetik	16
Mátéfi Ferencz elhunyt felett részvét nyilvánittatik	1
Mező-keresztési egyház lelkészlak építési, templom- toronyjavítási s kölcsönvételi ügye feltételesen jóvá- hagyatik	35
Nádudvari Lajos számvevőszéki tagul választatik	8
Nazarenismus ellensúlyozására bizottság választatik	1
Nemes Ferencz ügyész elhunyt felett részvét nyilván- ittatik	1
Nemes Ferencz elhalálózása folytán új ügyész választassék	9
Nagy D. József csökmői lakos 50 frt gondnokválság- díjban elmarasztaltatik	26
Nagy-Kerekiben, a bevehetetlen közalap hátralékok tö- röltetnek, a behajthatók beszédésére határidő tűzetik	34
Nváradi egyház építési, kölcsönvétel ügye jóváhagyatik	36
Paptamási birtokaránylagos adózási ügy, az egyház- tanácshoz tétetik	32
Pósalakai takarékmagtári alapszabályok Hegyesi Márton és Kocsis Józsefnek véleményes jelentésre kiadatnak	42
Püspökii vadházasság ügyébeni eljárásra, illetékes ha- tóság figyelme felhivatik	20
Stóla ügyben határozat hozatik	13
Sulyok István n.-váradi lelkészül megerősittetik	15
„ egyházmegyei levéltárnokká választatik	29
Szentjánosi és csökmői adásvétel ügy, s a közalap kér- vények, véleményezés végett bizottsághoz tétetik	12
Szentjánosi leánytanító részere 2 láncz föld vétele meg- erősittetik s az egyh. ker. felterjesztetik	25

Szigeti Elek zsákai lelkész egyhm. tanácsbíróul elválasztatott	2
Szigeti Elek vasárnapügyi bizottsági tagul	7
„ lelkészjelölő bizottsági póttagul	10
„ volt egyházmegyei jegyző helyére a választás elrendeltetik	11
Szilágyi Sándor élesdi lakos gondnok váltsági ügye az egyh. kerületre felterjesztetik	28
Szokolay Béla h.-k.-kovácsii lelkészül megerősítettik	14
Tanító gyámoldai számadás helyben hagyatik	3
Tanító testületi számadás helyben hagyatik	3
Telki egyház tüzi faváltság ügye 5 évre jóváhagyatik, s a kerületre felterjesztetik	39
Tóth Albert bihari s. lelkész bekebeleztetik	1
Jegyzőkönyvek olcsóbb kiállítása eszközzésére közpénztárnok utasittatik	21
Jegyzőkönyv hitelesítése iránt intézkedés tétetik	44

Birósági ügyek :

Gere Miklós tanító feddésre ítéltetik	1
V. Nagy Imre volt ártándi gondnok feddésre és kártérítésre ítéltetik	5
Nemes Pál volt bojti tanító fegyelmi ügye, időközi lemondása folytán — egyházi bíróság hatáskörén kívül állónak nyilvánittatik	2
Józsa Gábor nagyszántói lelkész, az ellene emelt vádak alól bizonyítékok elégtelensége miatt felmentetik	4
Vári János révi lelkész elleni panasz ügy, Szabó Károly esperesnek egyh. közig. uton leendő intézkedésre kiadatik	3

